

YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN ODOTUKSIA
PYHÄJÄRVISEUDUN ETSIVÄLLE NUORISOTYÖLLE

Johanna Nieminen

Opinnäytetyö, kevät 2014

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosiaali- ja kasvatusalan

suuntautumisvaihtoehto

Sosionomi (AMK)

TIIVISTELMÄ

Nieminen, Johanna. Yhteistyökumppaneiden odotuksia Pyhäjärvisseudun Etsivälle Nuorisotyölle.

Kevät 2014. 55 s. 2 liitettä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Sosiaali- ja kasvatusalan suuntautumisvaihtoehto. Sosionomi (AMK).

Opinnäytetyön tavoitteena oli kyselytutkimuksen avulla kartoittaa Pyhäjärvisseudun etsivän nuorisotyön yhteistyökumppaneiden kokemuksia tehdystä yhteistyöstä sekä yhteistyölle asetettuja toiveita ja odotuksia. Kysely toteutettiin yhteistyössä Pyhäjärvisseudun etsivää nuorisotyötä koordinoivan Euran kunnan nuorisosihteerin kanssa.

Työelämälähtöisen tutkimuksen perustana käytettiin tietoa etsivästä nuorisotyöstä, monialaisesta yhteistyöstä ja verkostoitumisesta sekä tekijän työharjoittelukokemusta Pyhäjärvisseudun etsivässä nuorisotyössä.

Opinnäytetyö on sekä kvantitatiivinen että kvalitatiivinen tutkimus. Aineisto kerättiin Webropol-verkkokyselyllä, jossa oli sekä avoimia kysymyksiä että monivalintakysymyksiä. Kyselyyn tuli 55 vastausta. Aineisto analysoitiin määrällisin ja laadullisin menetelmin. Laadullisista menetelmistä käytettiin teemoittelua ja sisällönanalyysia.

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että Pyhäjärvisseudun etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteistyökumppanit tietävät mitä etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin kuuluu ja ovat tyytyväisiä tehtyyn yhteistyöhön. Yhteistyö on koettu tarpeelliseksi ja toimivaksi. Yhteistyön toivotaan edelleen jatkuvan ja sitä halutaan kehittää esimerkiksi lisäämällä yhteistyöpalavereja ja ohjaamalla yhteisiä ryhmiä sekä tiivistämällä yhteistyötä yläkoulujen, lukioiden ja toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Tutkimus osoitti, että yhteistyökumppanit ovat huolestuneita etsivän nuorisotyön jatkuvuudesta ja työntekijöiden vaihtuvuudesta. Vaihtuvuus tekee yhteistyöstä lyhytjänteistä vaikeuttaen työn suunnittelua. Tutkimuksen perusteella ehdotetaan etsivän nuorisotyön vakinaistamista kunnan omaksi toiminnaksi ja vakituisten työntekijöiden palkkaamista.

Asiasanat: etsivä nuorisotyö, moniammatillisuus, yhteistyö, verkostoituminen, kyselytutkimus

ABSTRACT

Nieminen, Johanna. Partners' Expectations for Outreach Youth Work in Pyhäjärvi district.

55 p. 2 appendices. Language: Finnish. Spring 2014.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services. Option in Social Services and Education. Degree: Bachelor of Social Services.

The purpose of this study was to get information on experiences and expectations from partners of outreach youth work in Pyhäjärvi district. The enquiry was conducted in cooperation with the municipality of the youth secretary in Eura. She is a coordinator of the outreach youth work in Pyhäjärvi district.

This workplace-oriented study is based on information about outreach youth work, multi-sectoral cooperation and networking, as well as the researcher's own experience during the practical training at outreach youth work in Pyhäjärvi district.

The study was both quantitative and qualitative. The data were collected using Webropol online enquiry, which included both open and multiple choice questions. In all 55 responded. The data were analyzed using both quantitative and qualitative methods. Thematic analysis and content analysis were used as qualitative methods.

The study showed the partners of outreach youth workers in Pyhäjärvi district are satisfied with the cooperation and they know what outreach youth workers' tasks include. Cooperation has been found necessary and effective. The partners hope that their cooperation will continue and develop further. The cooperation can be developed, for example, by increasing cooperation meetings and directing the common groups as well as strengthening cooperation with secondary schools, upper secondary schools and secondary educational institutions.

The study also showed the partners are concerned about the continuity and about the turnover of outreach youth worker staff. The turnover of workers makes the cooperation short-sighted and the work more difficult to plan. Based on the research it can be suggested outreach youth work is made permanent task in the municipality. Then permanent employees can be hired.

Key words: outreach youth work, multiprofessionalism, cooperation, networking, enquiry

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 ETSIVÄ NUORISOTYÖ.....	7
2.1 Ammatillinen etsivä nuorisotyö ja etsivä työote	8
2.2 Etsivän työn historiaa	8
2.3 Etsivän nuorisotyön perusteet	9
2.4 Etsivän nuorisotyön toteuttaminen käytännössä	10
3 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ JA VERKOSTOITUMINEN	12
3.1 Monialainen yhteistyö	12
3.2 Verkostot ja verkostoituminen	13
3.3 Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto.....	14
3.4 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen.....	15
4 ETSIVÄ NUORISOTYÖ PYHÄJÄRVISEUDULLA	17
4.1 Toiminta ja tavoitteet.....	17
4.2 Yhteistyötahot ja asiakkaaksi ohjautuminen	18
4.3 Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto.....	19
5 ETSIVÄSTÄ NUORISOTYÖSTÄ AIEMMIN TEHDYT TUTKIMUKSET.....	20
6 KYSELYTUTKIMUS	22
6.1 Kyselyn tarkoitus ja tavoitteet.....	23
6.2 Kyselyn toteuttaminen.....	23
6.3 Kyselyn kysymykset.....	25
6.4 Kyselyn onnistuminen	26
6.5 Kyselyvastausten analysointi	27
7 KYSELYN TULOKSET	30
7.1 Vastaaajatahot ja tehty yhteistyö.....	30
7.2 Etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtävät	32
7.3 Yhteistyön riittävyys ja tarpeellisuus sekä tyytyväisyys yhteistyöhön	33

7.4 Yhteistyön kehittämisalueita, yhteistyö tulevaisuudessa sekä odotukset yhteistyölle	35
7.5 Terveiset etsiville nuorisotyöntekijöille	37
8 YHTEENVETOA JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	39
8.1 Vastaajatahot ja tehty yhteistyö.....	39
8.2 Etsivien nuorisotyöntekijöiden tehtävät	40
8.3 Etsivän nuorisotyön merkitys yhteistyötahoille ja tyytyväisyys yhteistyöhön	40
8.4 Odotukset ja kehittämisideat	43
9 TUTKIMUKSEN EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS	46
9.1 Tutkimuksen reliaabelius ja validius	46
9.2 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	47
10 POHDINTA	49
LÄHTEET.....	51
LIITE 1: KYSELYN SAATEKIRJE	54
LIITE 2: KYSELYN KYSYMYKSET.....	55

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa kyselytutkimuksella mitä Pyhäjärvisuudun etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanien mielestä kuuluu etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin sekä millaisia yhteistyöhön liittyviä kokemuksia, kehittämisehdotuksia ja odotuksia heillä on.

Pyhäjärvisuudun etsivään nuorisotyöhön kuuluvat Euran, Säkylän ja Köyliön kunnat. Kolmen Satakuntalaisen kunnan yhteishanketta koordinoi Euran kunnan nuorisosihteeri Teija Henriksson.

Opinnäytetyön aihe valikoitui sekä oman kiinnostukseni että Pyhäjärvisuudun etsivän nuorisotyön tarpeen mukaan. Sopiessani työharjoittelupaikkaa kevääksi 2013 Teija Henrikssonin kanssa, kerroin ajatuksestani tehdä opinnäytetyöni etsivään nuorisotyöhön liittyen. Henriksson innostui asiasta ja lopulta hänen ehdotuksestaan päädyin tutkimaan yhteistyökumppaneiden kokemuksia ja odotuksia yhteistyöstä etsivän nuorisotyön kanssa. Tutkimus on työelämälähtöinen ja sen tavoitteena on saada ajankohtaista tietoa sekä ideoita, joita voidaan hyödyntää etsivän nuorisotyön kehittämisessä. Vaikka tutkimus toteutetaan Pyhäjärvisuudun alueella, tutkimustulokset ovat hyödynnettävissä yhtä lailla missä tahansa kunnassa eli tekemälläni kyselyllä on vaikutusta laajemminkin.

Etsivää nuorisotyötä tehdään paljolti omalla persoonalla, joten kyselyvastaukset saattavat olla sidoksissa senhetkisiin työntekijöihin ja heidän työtapoihinsa. Kyselyn jälkeen työntekijät ovat vaihtuneet eikä kyselyn tuloksia voi suoraan yhdistää nykyiseen tilanteeseen.

Kysyessäni yhteistyökumppaneiden odotuksia yhteistyöstä etsivän nuorisotyön kanssa hain vastausta ennen kaikkea siihen, mitä etsivä nuorisotyö voisi tehdä parantaakseen yhteistyötä. Yllätyksekseni vastauksista ilmenikin syvempiä ja laajempia odotuksia, jotka kohdistuvat suoraan kunnan päättäjiin. Siksi toivon, että opinnäytetyöni tai ainakin kyselyn tulokset saatetaan myös päättäjien tietoon.

2 ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Nuorisolain mukaan nuori on alle 29-vuotias henkilö (Nuorisolaki 2006/72, 2§).

Vuoden 2011 alusta astui voimaan nuorisolain muutos, jolla nuorisolakiin (2006/72) lisättiin pykälät etsivästä nuorisotyöstä ja monialaisesta viranomaisyhteistyöstä. Lain tarkoituksena on nuorten yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen ehkäisemällä nuorten syrjäytymistä koulutuksesta tai työelämästä. Lakiuudistuksen tarkoituksena on myös vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä verkostomaista työtettä nuorten asioiden hoidossa ja palvelujen järjestämisessä.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivää nuorisotyötä tehdään perustuen ensisijaisesti nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. (Laki nuorisolain muuttamisesta 2010/693.)

Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Etsivää nuorisotyötä voivat järjestää kunta tai useammat kunnat yhdessä. Kunta voi järjestää etsivää nuorisotyötä hankkimalla palveluja myös nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä, jolloin kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään nuorisolain mukaisesti. Etsivällä nuorisotyöntekijällä on oltava riittävä koulutus ja kokemus nuorten kanssa tehtävästä työstä. (Laki nuorisolain muuttamisesta 2010/693.)

Oppilaitoksilla on velvollisuus ilmoittaa etsivälle nuorisotyöntekijälle tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tai joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiossa. Myös puolustusvoimilla ja siviilipalveluskeskuksella on velvollisuus ilmoittaa tiedot alle 25-vuotiaasta, joka vapautetaan palveluksesta tai joka keskeyttää palveluksen. Kuitenkin, jos edellä mainitut tahot arvioivat käytettävissään olevien tietojen pohjalta sekä nuoren tilanteen ja tuen tarpeen kokonaisuudessaan huomioiden, ettei nuori ole nuorisolain 7b §:ssä

tarkoitettujen palvelujen ja tuen tarpeessa, voi nuoren tiedot jättää antamatta etsivälle nuorisotyölle. (Laki nuorisolain muuttamisesta 2010/693.)

2.1 Ammatillinen etsivä nuorisotyö ja etsivä työote

Ammatillisella etsivällä nuorisotyöllä tarkoitetaan niitä etsivän työn muotoja, joita tehdään palkkatyönä. Työ on usein kenttätyötä, jossa työpari vie apua sinne, missä nuoret oleskelevat ja viettävät aikaansa. Tavoitteena on löytää nuoret, jotka eivät voi, osaa, tahdo tai jostain syystä pysty hakeutumaan olemassa olevien palveluiden piiriin. Työpari luo kontakteja, motivoi sekä tukee ja auttaa nuorta löytämään omat ratkaisunsa. (Huhtajärvi 2008, 446–450.)

Etsivällä työotteella tarkoitetaan työmenetelmää tai toimintatapaa, jolla työtä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehdään eri palveluissa. Etsivän työotteen ideologia perustuu ammatillisen etsivän työn perinteelle, jossa yhdistyvät nuorten tavoittaminen ja ammattikuntien välinen yhteistyö. (Männikkö 2010, 14.)

Keskeistä etsivässä työotteessa on asiakasta kunnioittava ja välittävä asenne nuorta ja hänen tuentarvettaan kohtaan. Siten nuori kokee tulleen nähdyksi ja kuulluksi, ja hänen valmiutensa itsenäiseen päätöksentekoon vahvistuu. Etsivässä työotteessa korostuvat sekä yksilötyö että monialainen yhteistyö. (Puuronen 2014, 35, 97.)

2.2 Etsivän työn historiaa

Suomessa etsivää työtä on tehty 1960-luvulta alkaen, jolloin työn lähtökohtana oli jengityö kaduilla ja festivaaleilla. Vasta 1980-luvulla työhön alettiin kouluttautua ja etsivän työn tekijät saivat jaksamisensa tueksi ammatillisuutta. Tätä ennen Norjassa oli aloitettu etsivän työn määrätietoinen kehittäminen ja 1980-luvun lopulla sieltä haettiin mallia Suomeenkin. Tällöin Norjassa ammatillista etsivää työtä tehtiin jo monilla paikkakunnilla. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 15–17.)

Suomessa Norjan mallin mukainen ammatillinen etsivä työ aloitettiin Tampereella nelivuotisena etsivän nuorisotyön kokeiluprojektina vuosina 1991–1995. Kokeilulla haluttiin kehittää uusia työtapoja ja -menetelmiä nuorisotyön ja sosiaalitoimen välimaastoon. Tavoitteena oli kokemusten kerääminen eri ammattikuntien välisestä vuorovaikutuksesta ja yhteistyöstä, rikkoa perinteisiä ammattikuntarajoja sekä yhdistää resursseja. Projektin lähtökohtana oli Norjassa kehitetty sosiaalisen kenttätyön malli, jolla pyrittiin auttamaan riskioloissa eläviä nuoria. (Huhtajärvi 2008, 451.) Nuorisolakimuutoksen myötä etsivä nuorisotyö tuli kuntien velvollisuudeksi vuoden 2011 alusta (Laki nuorisolain muuttamisesta 2010/693).

2.3 Etsivän nuorisotyön perusteet

Etsivä työ perustuu jokaisen ihmisen samanarvoisuuteen ja yksilön kunnioittamiseen. Jokaisella ihmisellä pitää olla yhtäläiset mahdollisuudet saada tarvitsemiaan palveluita hänen koskemattomuuttaan ja itsemääräämisoikeuttaan kunnioittaen. Etsivän työn perustehtävänä on etsiä, löytää ja auttaa avun tarpeessa olevia nuoria, jotka eivät jostain syystä käytä olemassa olevia palveluita tai eivät ole tulleet niissä autetuiksi. Etsivän työn keskeisiin rakenteisiin kuuluvat etsiminen, työparityöskentely ja verkostomainen työtapa. (Huhtajärvi 2008, 446, 449–450; Kaartinen-Koutaniemi 2012, 20–24, 45, 60–62.)

Etsivän työn peruseriaatteita ovat vapaaehtoisuus, luottamuksellisuus ja vaitiolovelvollisuus. Esimerkiksi yhteistyötä asiakasverkostoissa tehdään vain asiakkaan luvalla. Vaitiolovelvollisuudesta huolimatta etsivän työn tekijä on velvollinen tekemään rikos- ja lastensuojeluilmoituksen tilanteen niin vaatiessa. Etsivä työ ei ole kontrollointia, sanktioiden määräämistä eikä asiakkaiden asioista päättämistä (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 32, 60–63, 79, 82, 85; Huhtajärvi 2008, 446). Kuitenkin asiakasnuoren toimintaa ja valintoja voi joutua kyseenalaistamaan, jolloin nuorta lähestytään tarvittaessa myös kontrollonin ja rajoittamisen näkökulmista (Juvonen 2009, 175).

Yhteiskunnallisella tasolla etsivän nuorisotyön tavoitteena on estää nuorten syrjäytymistä koulutuksesta ja työelämästä. Se on taloudellinen näkökulma, jolla

pyritään vähentämään muun muassa sosiaalipalveluiden kuluja. Etsivän työn käytännön välitön tavoite on haittojen ehkäisy ohjaamalla ja saattamalla asiakas tarvitsemiensa palveluiden piiriin, mutta lopullisena tavoitteena voidaan pitää asiakkaiden osallisuuden saavuttamista. Tällä tarkoitetaan nuoren voimavaraistamista niin, että nuoren kokemus oman elämänsä toimijana, eli hänen osallisuutensa, vahvistuu. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 28–29, 95.)

Juvosen (2010, 81) mukaan jo nuoren kanssa vuorovaikutuksessa oleminen on tavoite ja saavutus. Etsivän työn avulla nuoren on mahdollista kiinnittyä elämän perusasioihin, kuten turvallisuuden kokemiseen sekä luottamuksen ja toivon rakentamiseen.

2.4 Etsivän nuorisotyön toteuttaminen käytännössä

Apua tarvitsevan nuoren löytäminen ja tavoittaminen ovat etsivän nuorisotyön lähtökohtia. Työntekijä tekee työtään, jotta nuoren tarve saada kontakti aikuiseen tulee täytetyksi. On olemassa nuoria, jotka tarvitsevat tukea ja apua, mutta joita palvelut eivät saavuta tai nuori ei tule niissä autetuksi. Palvelujen saavutettavuuteen liittyy pyrkimys palvelukynnyksen madaltamisesta. Siksi etsivän nuorisotyöntekijän on oltava näkyvillä ja saatavilla monin eri tavoin. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 74; Huhtajärvi 2008, 447; Männikkö 2010, 33, 35.)

Yhteys nuoreen voidaan saada soittamalla, tekstiviestillä tai Internetin sosiaalisten yhteisöjen kautta. Nuoria voidaan etsiä ja tavoittaa myös nuoren lähipiiriin tai koulujen ja oppilaitosten kautta. Nuoria ohjautuu etsivän nuorisotyön piiriin muun muassa työvoimahallinnon, vapaa-ajan nuorisotyön, lastensuojelun, perhetyön, perheneuvolan ja mielenterveyspalveluiden ohjaamina. (Männikkö 2010, 34.) Jotta nuori saisi tarvitsemansa palvelut, hänet pitää tavoittaa ja solmia häneen luottamuksellinen kontakti. Kaikki etsivässä nuorisotyössä käytettävät menetelmät on valittava niin, että ne tukevat luottamuksen rakentamista myös työskentelyn edetessä. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 70.)

Etsivä työ toimii välittäjänä palveluiden ja asiakkaan kesken toimien nuoren tukena ja tulkkina. Etsivän nuorisotyöntekijän ei kuitenkaan ole tarkoitus tehdä asioita asiakkaan

puolesta, vaan tukea ja opastaa nuorta hoitamaan itse asiansa. Nuoren osallistaminen edellyttää motivointia, joka on olennainen osa etsivän työn prosessia. Tällöin on hyvä huomata pienetkin onnistumiset ja kehua nuorta niistä. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 79–80, 83–84.)

Etsivää nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muun palvelujärjestelmän kanssa (Huhtajärvi 2008, 449). Etsivä nuorisotyö on nuorten kanssa toimimisen ohella moniammatillista yhteistyötä ja verkostoitumista eri toimijoiden kanssa. Etsivä nuorisotyöntekijä ohjaa nuoria, usein menemällä mukaan nuoren tueksi, esimerkiksi sosiaalitoimistoon, työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimisto), velkaneuvontaan, työpajalle, mielenterveyspalveluihin sekä asioimaan opiskeluihin tai asumiseen liittyvissä asioissa tai poliisin kanssa (Lybeck & Walldén 2011, 44). Ohjausyhteistyöllä tuetaan nuorta saamaan tarvitsemansa palvelut sekä huolehditaan muun muassa tiedon siirrosta palvelujen nivelvaiheissa. Työhön kuuluu nuoren ohjaaminen, välittäminen ja saattaminen palvelujen piiriin sekä nuoren tukeminen koko ohjausprosessin ajan. Nuoren tilannetta, kiinnittymistä ohjattuun toimintaan sekä ”omillaan selviytymistä” seurataan riittävän pitkään. (Männikkö 2010, 39–40.)

3 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ JA VERKOSTOITUMINEN

Isoherrasen (2008, 33, 39) mukaan moniammatillinen yhteistyö on sateenvarjokäsite, joka pitää sisällään monenlaisia yhteistyömuotoja. Asiantuntijoilla on yhteinen työ tai tehtävä suoritettavanaan, ongelma ratkaistavanaan tai päätös tehtävänä, ja tavoitteeseen päästäkseen heidän on yhdistettävä tietonsa ja taitonsa. Moniammatillisessa yhteistyössä korostuvat asiakaslähtöisyys, tiedon kokoamisen ja jakamisen mahdollisuus, vuorovaikutustaidot, roolien muutokset sekä yhteydet verkostoihin (Isoherranen 2008, 34–37).

Moniammatillinen yhteistyö ja verkostoissa toimiminen ovat osa nykypäivän työelämää. Ammatillisen osaamisen vaatimukset kasvavat palvelujärjestelmien laajentuessa. Moniammatillisuus ja yhteistyön tekeminen eri palveluiden kanssa kuuluvat kiinteästi myös etsivään nuorisotyöhön. Osallistumalla verkostoihin, tiedottamalla omasta palvelusta sekä hankkimalla tietoa muista toimijoista luodaan pohjaa monialaiselle verkostoitumiselle. Henkilökohtaisten kontaktien luominen, yhteydenpito toisiin toimijoihin sekä avoimet vuorovaikutus- ja yhteistyösuhteet ovat merkityksellisiä yhteistyön kannalta. (Männikkö 2010, 36.)

Moniammatillinen yhteistyö liittyy läheisesti syrjäytymisen käsitteeseen, koska syrjäytymisilmiön moninaisuuteen tarttuminen edellyttää laaja-alaista osaamista ja erikoistuneita ammatillisen työn muotoja. Esimerkiksi päihteiden käyttöön ja mielenterveyden ongelmiin on vaikea puuttua, ellei ymmärretä ihmisen sosiaalisen, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin moniulotteisuutta. (Laine, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2010, 18–19.)

3.1 Monialainen yhteistyö

Monialaisen yhteistyön tekeminen on luonteva ja keskeinen osa nuorille tarkoitettujen palveluiden toteuttamista, ja siten se on myös merkittävä osa etsivää nuorisotyötä. Nuoren tilanteesta ja lähtökohdista käsin voidaan koota tarvittava monialainen palvelu- ja tukiverkosto, jolloin kenenkään ei tarvitse työskennellä yksin nuoren asioiden parissa.

Monialaisella yhteistyöllä tarkoitetaan paikallistasolla toteutettavaa eri toimialoja edustavien viranomaisten tekemää yhteistyötä (Laki nuorisolain muuttamisesta 2010/693). Lain tasolla monialainen yhteistyö koskee vain viranomaisia, koska yksityisillä palveluntuottajilla ei ole vastaavaa toimintavelvoitetta (Lybeck & Walldén 2011, 26). Kuitenkin yhteistyö kaikkien nuorten parissa toimivien tahojen kesken parantaa nuorten palveluja. Lybeckin ja Walldénin (2011, 26) mukaan moniammatillinen yhteistyö ja monialainen yhteistyö tarkoittavat lähtökohtaisesti samaa, mutta heidän mielestään monialainen yhteistyö kuvaa toiminnan luonnetta selkeämmin. Käsitteellä monialainen yhteistyö halutaan korostaa sitä, että kyse on eri sektoreiden ja toimialojen yhteistyöstä eli siihen sisältyvät eri toimialat, työntekijät ja heidän ammattiosaamisensa. (Lybeck & Walldén 2011, 27.)

Jotta eri toimialojen asiantuntijat voivat tehdä monialaista yhteistyötä, tulee heidän tuntea oman toimialansa palvelut ja toimivaltansa rajat sekä tietää mitä muut toimialat voivat tarjota nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Yhteistyötä helpottaa laaja osaaminen ja työkokemus, minkä lisäksi tarvitaan uskallusta ja rohkeutta kyseenalaistaa omaa tekemistä. Monialainen yhteistyö haastaa tekijänsä katsomaan asioita uusista näkökulmista antaen tilaa luovuudelle sekä edellyttää tekijöiltä keskinäistä luottamusta ja toistensa ammattiosaamisen kunnioittamista. (Lybeck & Walldén 2011, 27.)

Etsivälle nuorisotyölle monialainen yhteistyö on tärkeää sekä työmuodon tunnettavuuden edistämiseksi että yksittäisten nuorten asioiden hoitamisessa (Puuronen 2014, 40–41).

3.2 Verkostot ja verkostoituminen

Verkostot ovat vuorovaikutussuhteita, jotka yhdistävät ennalta määritellyn joukon ihmisiä, organisaatioita, kohteita ja tapahtumia (Isoherranen 2008, 37). Verkostomainen toiminta on vastavuoroista toimintaa, jossa toimijat ovat toisistaan riippuvaisia. Verkostot ovat luonteeltaan jatkuvia ja melko pysyviä ja hyödyttävät kaikkia mukana

olevia tahoja. Verkosto voi myös laajentua niin kauan kuin sen jäsenet pystyvät olemaan vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. (Soanjärvi 2011, 31–33.)

Etsivä nuorisotyöntekijä saattaa kuulua moneen eri verkostoon. Verkostomainen toimintatapa on keino madaltaa tai jopa poistaa organisaatioiden välisiä rajoja, mutta toteutuakseen tämä vaatii toimijoilta sekä avointa tiedonjakoa että keskinäistä luottamusta (Soanjärvi 2008, 158–159). Puurosen (2014, 49) mukaan verkostotyöskentely on erityisen merkityksellistä tukea tarvitsevan nuoren elämäntilanteen kokonaisvaltaisessa kartoituksessa, jolloin kaikki tarvittava tieto saadaan kerättyä yhdellä kertaa ja nuorta pystytään auttamaan nopeasti ja tehokkaasti. Samalla verkostoyhteistyö vähentää päällekkäistä tiedon keräämistä.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on esimerkki verkostotyöstä, jossa kukin toimiala parantaa ja kehittää palvelujaan tietoisena toisten toimijoiden tavoitteista ja toiminnan vaiheista (Lybeck & Walldén 2011, 31).

3.3 Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Yhä useammin nuoret ovat moniongelmaisia, jolloin tarvitaan monen eri alan asiantuntijuutta. Uuden nuorisolain mukaan kuntien paikallisten viranomaisten pitää suunnitella ja kehittää monialaista yhteistyötä kokoamalla nuorten ohjaus- ja palveluverkosto (Lybeck & Walldén 2011, 28). Nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen tarkoituksena on koota tietoa oman alueen nuorten kasvu- ja elinoloista sekä sovittaa palveluita yhteen, jolloin on mahdollista toimia myös ennaltaehkäisevästi (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 61). Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa tulee olla edustus kunnan opetustoimesta, nuorisotoimesta, sosiaali- ja terveystoimesta sekä työ- ja elinkeinotoimistosta ja poliisista. Lisäksi verkostoon voi tarvittaessa kuulua muita viranomaisia ja seurakunnan tai järjestöjen edustajia. Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto voidaan koota myös useampien pienten kuntien yhteistyönä, jolloin se helpottaa laajemmalla alueella toimivien työvoima-, poliisi- ja puolustusviranomaisten osallistumista verkostoon sekä antaa yhtä kuntaa laajemman kuvan alueen nuorten tilanteesta ja palveluista. Verkoston toiminta kattaa kaikki alle 29-vuotiaat nuoret, kohdistumatta vain erityisen tuen tarpeessa olevien tai yksittäisten nuorten asioihin,

toimien viranomaisten yleisenä yhteistyöfoorumina. (Lybeck & Walldén 2011, 28–29, 31.)

Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtäviä ovat nuorten kasvu- ja elinoloja koskevien tietojen kokoaminen ja elinolojen arviointi, nuorille suunnattujen palveluiden yhteensovittaminen ja vaikuttavuuden edistäminen, nuorten palveluihin liittyvien yhteisten menettelytapojen suunnittelu ja tehostaminen sekä nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvien tietojen vaihdon sujuvuuden edistäminen (Lybeck & Walldén 2011, 32–40.)

Nuorisolain mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on välttämätön yhteistyömuoto etsivälle nuorisotyölle ja verkoston kehittäminen hyödyttää oleellisesti myös etsivää nuorisotyötä (Puuronen 2014, 44).

3.4 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen kuuluvat kaikki sellaiset toimet, joiden avulla tehdään päätöksiä voimavarojen ja resurssien kohdistamisesta heikommassa asemassa olevien ihmisten auttamiseksi (Laine, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2010, 20).

Etsivän nuorisotyön keskeisenä ammatillisena tehtävänä on nuorten elinolosuhteiden ja mahdollisuuksien parantaminen ja vahvistaminen. Myös toimintaa ylläpitävien organisaatioiden toiveiden kuuleminen ja toteuttaminen on tärkeää. Siten etsivien nuorisotyöntekijöiden tulee nuorten kohtaamisen ohella toimia myös linkkinä nuorten ja palvelujärjestelmän välissä. (Juvonen 2010, 80.)

Koska etsivä nuorisotyö on osa monialaista yhteistyöverkostoa, sillä on mahdollisuus kerryttää tietoa eri palveluiden toimivuudesta ja nuorten elinoloista sekä lisätä tiedon kulkua koko palveluverkon ja myös etsivän nuorisotyön kehittämiseksi (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 101; Puuronen 2014, 49). Etsivät nuorisotyöntekijät voivat toimia myös yhteiskunnallisina vaikuttajina, ei vain yksittäisten nuorten kohdalla, vaan koko nuorten palvelujärjestelmän tasolla. Yhtenä tällaisena vaikuttamisen kanavana on edustus nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, joka voi toimittaa keräämiään nuorten

elinoloista kertovia tietoja kunnan luottamushenkilöiden käyttöön (Lybeck & Walldén 2011, 33).

4 ETSIVÄ NUORISOTYÖ PYHÄJÄRVISEUDULLA

Pyhjäjärvisseudun kunnat eli Eura, Säkyli ja Köyliö muodostavat yhdessä noin 20 000 asukkaan väestöpohjan. Etsivän nuorisotyön yhteishanketta hallinnoi Euran kunnan nuorisosihteeri Teija Henriksson, jonka lisäksi etsivän nuorisotyön ohjausryhmään kuuluvat Säkyliän kunnan vapaa-aikasihteeri Lauri Parviainen ja Köyliön kunnan vapaa-aikasihteeri Juha Karvonen.

Pyhjäjärvisseudun etsivä nuorisotyö aloitettiin 1.9.2011. Kyselyn toteuttamisen aikaan (toukokuu 2013) oli menossa toinen Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hankekausi, joka päättyi 31.8.2013. (Henriksson 2013.) Hanke sai jatkoa, joten tällä hetkellä on meneillään kolmas hankekausi. Kauden vaihtuessa työnsä aloittivat uudet etsivät nuorisotyöntekijät, edellisten työntekijöiden työllistettyä muualle. (Henriksson 2014.)

4.1 Toiminta ja tavoitteet

Pyhjäjärvisseudulla työskentelee kaksi kokopäiväistä työparina toimivaa etsivää nuorisotyöntekijää, ja työtä toteutetaan pääasiassa verkostojen avulla. Etsivien nuorisotyöntekijöiden tehtävänä on ylläpitää verkostoa, jonka avulla löydetään syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Kohderyhmänä ovat 15–29-vuotiaat nuoret. Etsivä nuorisotyöntekijä ottaa yhteyttä nuoreen joko yksin, toisen etsivän kanssa tai yhdessä verkoston edustajan kanssa. Etsivät nuorisotyöntekijät voivat myös jalkautua nuorten joukkoon esimerkiksi isoihin tapahtumiin. Etsivien nuorisotyöntekijöiden tehtäviin kuuluu tehdä työtään tunnetuksi niin nuorison kuin verkostojenkin parissa ja sitä kautta kannustaa nuoria ja yhteistyötahoja ottamaan yhteyttä suoraan heihin. Myös etsivän nuorisotyön esittely verkostoille ja sen ulkopuolisille toimijoille erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa kuuluu etsivien työtehtäviin. Etsivät nuorisotyöntekijät voivat lisäksi järjestää tarvittavaa vertaisryhmätoimintaa joko työparina tai verkoston kanssa. (Henriksson 2013.)

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa, ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin.

Tehtävänä on auttaa 15–29-vuotiaita nuoria, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta esim. opiskelussa, ammatinvalinnassa, työn etsinnässä ja oman elämän suunnittelussa eli auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Työ tehdään ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta.

Toiminta perustuu avoimeen ja luottamukselliseen keskusteluun. Yhdessä nuoren kanssa etsitään vastauksia nuoren mieltä askarruttaviin kysymyksiin. Nuoren elämässä pienetkin asiat voivat muodostua suuriksi haasteiksi.

Työntekijään voi ottaa yhteyttä niin nuori itse kuin hänen vanhempansa tai kaverinsakin. Asiakkaaksi voi ohjautua myös eri yhteistyöverkostojen kautta. (Euran kunta 2013.)

Vaikka etsivät nuorisotyöntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä Eurassa ja Säkylässä sijaitsevien nuorten työpajojen kanssa ja etsivien nuorisotyöntekijöiden työhuoneet sijaitsevat työpajoilla, työpajatoiminta sinänsä ei kuulu etsivien nuorisotyöntekijöiden toimenkuvaan (Tenkanen 2013).

Keväällä 2013 etsivien nuorisotyöntekijöiden toimintaa laajennettiin ennaltaehkäisevän työn suuntaan tekemällä työmuotoa tunnetuksi yläkouluilla ja lukioissa. Tätä työtä toteutettiin sekä pitämällä välituntikahvilaa kerran kuussa Köyliön ja Säkylän kouluilla että esittäytymällä kaikille Euran 9.-luokkalaisille oppilaanohjauksen tunneilla. (Tenkanen 2013.)

4.2 Yhteistyötahot ja asiakkaaksi ohjautuminen

Etsivän nuorisotyön tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat TE-toimisto, aikuissosiaalityö, kuntouttava työtoiminta, työpajatoiminta ja nuorisotyö. Yhteistyötä tehdään myös toisen asteen oppilaitosten, perheneuvolan, A-klinikan, koulukuraattorin, seurakuntien nuoriso- ja diakoniatyön, terveydenhuollon, perusopetuksen, poliisin ja järjestöjen kanssa. Järjestöistä tärkeimpinä yhteistyötahoina ovat mielenterveysseuran talous- ja velkaneuvonta ja kriisikeskus sekä Euran-Säkylän soroptimistiklubi, joka on avustanut

muun muassa etsivän nuorisotyön järjestämän tyttöryhmän toimintaa. Etsivät nuorisotyöntekijät kuuluvat lisäksi erilaisiin asiakasyhteistyöryhmiin, joko säännöllisesti tai tarpeen mukaan. Koska etsivä nuorisotyö kattaa periaatteessa kaiken nuoren elämään liittyvän ohjaus-, neuvonta- ja tukityön, on yhteistyötahojakin runsaasti. (Kultanen 2013.)

Kevään 2013 tilastojen mukaan Pyhäjärvisseudun etsivän nuorisotyön asiakkaina oli eniten poikia ja miehiä (64 %) ja suurin osa (54 %) asiakkaista oli 16–20-vuotiaita. Eniten nuoria oli ohjautunut etsivän nuorisotyön asiakkaiksi sosiaalitoimistojen, toisen asteen oppilaitosten sekä työ- ja elinkeinotoimiston kautta. Nuoria oli tullut etsivän nuorisotyön asiakkaiksi myös vanhempien tai nuoren itsensä tekemän yhteydenoton pohjalta sekä terveydenhuollon ja nuorisotyön ohjaamina. (Kultanen 2013.)

4.3 Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Nuorisolain piiriin kuuluvasta nuorten ohjaus- ja palveluverkoston muodostamisesta ja tehtävistä olen kertonut tarkemmin luvussa 3.3.

Euran kunnassa nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on nimeltään lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä, jonka puheenjohtajana toimii johtava sosiaalityöntekijä. Työryhmässä on edustus perusturvasta (sosiaali- ja terveystalvet), kasvatus- ja opetuspalveluista (peruskoulu, lukio ja oppilashuolto), kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista (nuorisopalvet), työ- ja elinkeinotoimistosta, poliisista sekä seurakunnan nuorisotyöstä. Vuonna 2013 työryhmä kokoontui kuukausittain. Lisäksi Säkylässä ja Köyliössä kokoontuvat omat verkostonsa. Etsivät nuorisotyöntekijät kuuluvat kaikkiin näihin työryhmiin. (Henriksson 2014.)

5 ETSIVÄSTÄ NUORISOTYÖSTÄ AIEMMIN TEHDYT TUTKIMUKSET

Etsivä nuorisotyö on melko uusi työmuoto, mutta muutaman viime vuoden aikana siitä on tehty useita opinnäytetöitä. Niistä useimmissa tutkitaan etsivää nuorisotyötä joko asiakkaan tai työntekijän näkökulmasta eikä esille tule juurikaan yhteistyötahojen näkemyksiä.

Kuitenkin Reeta Jauhon (2012) opinnäytetyössä, jossa hän tutki kyselyn ja haastatteluiden avulla etsivän työn menetelmiä sekä etsivien nuorisotyöntekijöiden osaamisvaatimuksia ja koulutustarpeita, on yhtymäkohtia omaan tutkimukseeni, sekä menetelmällisesti että johtopäätöksellisesti. Siten voi vertailla tutkimukseni kyselytuloksia ja johtopäätöksiä hänen työnsä tuloksiin.

Kirsi Rantamäen ja Olga Tikkakosken (2012) opinnäytetyössä aiheena on Seinäjoen etsivä nuorisotyö yhteistyötahojen näkökulmasta. Rantamäki ja Tikkakoski selvittivät teemahaastatteluilla mitä yhteistyötahot tietävät etsivän nuorisotyön lähtökohdista sekä miten he ovat kokeneet etsivän nuorisotyön tarpeellisuuden, toimintatavat ja yhteistyön tekemisen. Koska aihe on lähellä omaa kyselytutkimustani, voin vertailla saamiani tuloksia ja niistä tekemiäni johtopäätöksiä heidän esittämiinsä.

Etsivän nuorisotyön yhteistyötahoihin liittyviä tai monialaista yhteistyötä sivuavia opinnäytetöitä ovat myös raportti Laukaan kunnan etsivän nuorisotyön mallista (Jämsinen-Haarala 2010), kartoitus etsivän nuorisotyöntekijöiden havainnoista monialaisesta yhteistyöstä ja yhteistyöverkostosta nousseista kehittämistarpeista Kaarinan kaupungissa (Nuutinen 2010) sekä haastattelututkimus, jossa selvitetään miten Kemin monialainen yhteistyö toimii nuorisotyön näkökulmasta (Niemi 2012). Laukaalla ja Kaarinassa tehdyt tutkimukset on tehty ennen nuorisolain muutosta, joten ne eivät pohjaudu nykyiseen lakisääteiseen etsivään nuorisotyöhön. Kemissä tehty tutkimus keskittyy nuorisotyöhön yleensä, joten sen tuloksia en voi verrata oman tutkimukseni tuloksiin. Näistä opinnäytetöistä en löytänyt sellaista tietoa, jota voisin hyödyntää omassa tutkimuksessani enkä voi vertailla saatuja tuloksia keskenään.

Jaana Männikön (2010) ylemmän AMK-tutkinnon opinnäytetyön tutkimuskohteena oli Lempäälän kunnan etsivän työn hanke. Tutkittavassa hankkeessa etsivä työ pyrittiin työpariverkoston avulla vakiinnuttamaan osaksi olemassa olevaa toimintaa. Toimintatutkimuksella kehitettiin ja mallinnettiin etsivän työtteen menetelmiä. Männikön työ on ollut minulle hyvä esimerkki ja innoittaja tutkimusta tehdessäni, ja olen käyttänyt sitä myös lähdeoteksena.

Pelkästään etsivää nuorisotyötä käsittelevää väitöskirjaa ei tietääkseni ole tehty. Tarja Juvosen tekeillä oleva sosiaalityön väitöskirjatutkimus liittyy etsivään nuorisotyöhön ja hän on julkaissut siitä osa-artikkelin: Kontrolli ja nuorten kanssa tehtävä etsivä työ (Juvonen 2009). Olen käyttänyt kyseistä Juvosen artikkelia lähteenäni. Katariina Soanjärven (2011) väitöskirja käsittelee nuorisotyötä nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta. Koska kaikki nuorisotyö perustuu vapaaehtoisuuteen, jossa aikuinen on nuoren tukena, tasapainoillen nuorten maailman ja niin sanotun virallisen maailman välissä, pätee Soanjärven tutkimus hyvin myös etsivään nuorisotyöhön, joten se on yksi käyttämäistäni lähteistä.

Juuri ennen opinnäytetyöni valmistumista ilmestyi Nuorisotutkimusseuran julkaisemana Anne Puurosen (2014) toimintatutkimus ammatillisesta etsivästä nuorisotyöstä ja sen kehittamisestä. Olen luonnollisesti hyödyntänyt myös tätä uusinta tutkimustietoa työssäni.

6 KYSELYTUTKIMUS

Kyselyllä tarkoitetaan monenlaisia sekä tutkimuksellisia että ei-tutkimuksellisia toimintoja. Kyselyn avulla voidaan kerätä tietoja tosiasioiden lisäksi esimerkiksi toiminnasta, käyttäytymisestä, arvoista, asenteista, käsityksistä ja mielipiteistä sekä pyytää arviointeja ja perusteluita. Täsmällisiä tosiasioita kysytään suorilla yksinkertaisilla kysymyksillä. (Vehkalahti 2008, 11; Mattila, Ruusunen & Uola 2005, 99–100.)

Kyselytutkimuksessa tutkija esittää kysymykset vastaajalle kyselylomakkeella, joka toimii moniin tarkoituksiin soveltuvana mittausvälineenä. Kysely voi sisältää sekä avoimia kysymyksiä että monivalintakysymyksiä. Avoimilla kysymyksillä saadaan selville vastaajien tietämys aiheesta ja se mikä heidän mielestään on keskeistä ja tärkeää. Monivalintakysymyksillä saadaan määrällistä tietoa ja niihin on helpompi vastata, mutta ne myös estävät vastaajaa tuomasta esiin omia mielipiteitään. (Vehkalahti 2008, 11–13; Hirsjärvi 2007a, 196.)

Kyselytutkimuksen etuja ovat laaja tutkimusaineisto ja tehokkuus, koska kyselyyn voi osallistua paljon henkilöitä ja siinä voidaan kysyä monia asioita yhdellä kertaa. Kyselytutkimuksen heikkouksia ovat muun muassa se suhtautuvatko vastaajat vakavasti tutkimukseen ja ovatko annetut vastausvaihtoehdot onnistuneita. Myös vastausprosentti saattaa jäädä alhaiseksi tai vastaajat ovat ehkä tietämättömiä kyselyn aihealueesta. (Hirsjärvi 2007a, 190).

Kyselytutkimuksen aineisto käsitellään yleensä kvantitatiivisesti eli määrällisesti, mutta sitä voi täydentää kvalitatiivisin eli laadullisin lähestymistavoin. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston monipuolisella tarkastelulla pyritään paljastamaan odottamattomia seikkoja eli toimitaan aineistolähtöisesti. (Vehkalahti 2008, 13; Mattila ym. 2005, 97–98.)

Tekemäni kyselytutkimuksen aineiston olen analysoinut sekä laadullisesti että määrällisesti. Monivalintakysymykset analysoin määrällisesti, avoimet kysymykset sekä

laadullisesti että määrällisesti. Olen käyttänyt apuna laskemista ja sisällönanalyysiä sekä yhdistänyt niitä.

6.1 Kyselyn tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön kyselytutkimuksen tarkoituksena oli selvittää mitä Pyhäjärvisuuden etsivän nuorisotyön yhteistyökumppaneiden mielestä kuuluu etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin sekä millaisia yhteistyöhön liittyviä kokemuksia, kehittämisehdotuksia ja odotuksia heillä on.

Tutkimus on työelämälähtöinen ja sen tavoitteena on saada ajankohtaista tietoa ja kehittämisideoita Pyhäjärvisuuden etsivään nuorisotyöhön. Kyselyllä haluttiin saada palautetta jo tehdystä yhteistyöstä eri tahojen kanssa sekä samalla kerätä ideoita ja toiveita jatkoa ajatellen. Vaikka tutkimus toteutettiin Pyhäjärvisuuden alueella, tutkimustulokset ovat hyödynnettävissä missä tahansa kunnassa, jossa etsivää nuorisotyötä toteutetaan. Etsivän nuorisotyön vaikuttavuutta asiakkaiden ja työntekijöidenkin näkökulmasta on tutkittu aiemmissa opinnäytetöissä, mutta yhteistyötahojen ääni on pääosin jäänyt kuulematta.

Nuorisosihteeri ja etsivät nuorisotyöntekijät toivoivat laajaa ja kattavaa tutkimusta, joten työelämälähtöisyyteen perustuen tutkimuskysymykset ovat laajoja ja niitä on useita.

Tutkimuskysymykset muotoutuivat seuraavanlaisiksi:

1. Mitä yhteistyötahojen mielestä kuuluu etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin?
2. Millaisia kokemuksia yhteistyötahoilla on etsivästä nuorisotyöstä?
3. Millaisia kehittämisajatuksia ja odotuksia yhteistyötahoilla on etsivälle nuorisotyölle ja sen kanssa tehtävälle yhteistyölle?

6.2 Kyselyn toteuttaminen

Opinnäytetyön kyselyn kysymykset ideoitiin ja muotoiltiin nuorisosihteeri Teija Henrikssonin ja etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Kysymyksiä ja kysymyslomaketta kannattaa testata etukäteen, jotta mahdolliset ongelmat tulevat esiin

ennen varsinaista kyselyä (Vehkalahti 2008, 48). Kysymyksiä testattiin naapurikunnan etsivän nuorisotyöntekijän yhteistyökumppaneilla, jotka antoivat joitakin parannusehdotuksia. Kysymyksiä muotoutui lopulta neljätoista, joista puolet eli seitsemän oli avoimia kysymyksiä. Loput seitsemän kysymystä olivat monivalintakysymyksiä, joihin vastaajalla oli kuitenkin mahdollisuus lisätä vaihtoehtoja ja perusteluja. Avoimilla kysymyksillä haluttiin saada mahdollisimman laaja-alaista tietoa ja vastaajien oma ääni kuuluviin.

Vallin (2007, 126) mukaan avoimilla kysymyksillä saadaan vastaajien mielipide selville perusteellisesti ja vastausten joukosta saattaa löytyä hyviä ideoita. Toisaalta avoimien kysymysten vastaukset ovat työläitä analysoida, koska vastausten luokittelu ja tulosten laskeminen vievät paljon enemmän aikaa kuin valmiiden vastausvaihtoehtojen tulkinta. Avoimiin kysymyksiin saatetaan myös jättää vastaamatta tai vastaukset ovat epätarkkoja. (Valli 2007, 126.)

Olin markkinoinut tulossa olevaa kyselyä ja kerännyt yhteistyötahojen sähköpostiosoitteita maaliskuussa 2013 työharjoittelujaksollani Pyhäjärvisuudun etsivässä nuorisotyössä. Työharjoittelujakson aikana kartoitin myös niitä tahoja, joiden kanssa etsivä nuorisotyö ei vielä ole tehnyt yhteistyötä, mutta joiden kanssa yhteistyö voisi olla tarpeen. Tällaisia tahoja ovat muun muassa toisen asteen oppilaitosten oppilaanohjaajat ja kuraattorit. Näitä yhteystietoja etsin internetin välityksellä.

Toteutin kyselyn Webropol-verkkokyselynä toukokuussa 2013. Valitsin sähköisen kyselyn sen helppouden ja taloudellisuuden vuoksi, mutta myös siksi, että se oli minulle uusi asia. Vallin (2007, 113) mukaan sähköisen kyselyn soveltuvuus on mietittävä kohderyhmän mukaan. Kaikki etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit käyttävät työssään sähköpostia, joten sähköinen kysely oli luonteva valinta tälle kohderyhmälle.

Webropolin avulla lähetin saatekirjeen ja kyselylinkin 108 sähköpostiosoitteeseen. Vastaanottajista 75 (69 %) oli sellaisia tahoja, jotka olivat jo tehneet yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Kolmannes puolestaan oli mahdollisia tulevia yhteistyötahoja, esimerkiksi toisen asteen oppilaitosten oppilaanohjaajia ja koulukuraattoreita, jotka eivät vielä olleet tehneet yhteistyötä Pyhäjärvisuudun etsivän nuorisotyön kanssa.

Saatekirje on kyselyn julkisivu, jonka perusteella vastaaja joko motivoituu vastaamaan tai ohittaa kyselyn (Vehkalahti 2008, 47–48). Kyselyn saatekirjeessä kerroin kyselyn tarkoituksesta ja kahden viikon vastausajasta sekä annoin mahdollisuuden kysyä lisätietoja sähköpostitse. Webropolista pystyin halutessani seuraamaan kuinka moni oli jo kyselyyn vastannut. Vajaan kahden viikon aikana vastauksia tuli neljäkymmentä, jolloin lisäsin vastausaikaa viikolla ja lähetin muistutusviestit niille, jotka eivät olleet vielä vastanneet kyselyyn. Lopulta kyselyyn vastasi 55 henkilöä eli vastausprosentiksi muotoutui 50. Vastausajan päätyttyä lähetin Webropolin kautta kiitosviestin kyselyyn vastanneille.

6.3 Kyselyn kysymykset

Kyselylomake aloitetaan usein taustakysymyksillä, jotka toimivat lämmittelykysymyksinä ja johdattavat vastaajan varsinaiseen aiheeseen. Kysymysten tulee olla yksiselitteisiä, eivätkä ne saa johdatella vastaajaa. (Valli 2007, 104.)

Esittelen kysymykset tässä lyhyesti, mutta kokonaisuudessaan ne löytyvät liitteestä (Liite 2).

Ensimmäinen kysymys kartoitti vastaajan edustamaa työyhteisöä tai organisaatiota. Valmiita vaihtoehtoja oli 10, minkä lisäksi oli kohta ”muu, mikä?”. Toisessa, avoimessa kysymyksessä kysyttiin mitä vastaajan mielestä kuuluu etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin. Kolmannessa kysymyksessä kysyttiin onko vastaaja tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa ja vaihtoehtoina olivat vain kyllä ja en. En-vastauksen myötä vastaajan piti siirtyä suoraan kysymykseen 10, mutta hyvistä ohjelmointiyrityksistä huolimatta näin ei tapahtunut, vaan kaikki päätyivät vastaamaan kaikkiin kysymyksiin. Tämä aiheutti turhautumista vastaajille, jotka eivät olleet tehneet yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa, koska kysymyksillä 4–9 kartoitettiin tarkemmin jo tehtyä yhteistyötä.

Neljäs kysymys selvitti ensikontaktia etsivään nuorisotyöhön ja viides yhteistyön tapaa (esimerkiksi kasvokkain tai sähköpostitse). Kuudennessa kysymyksessä tarkennettiin millaisissa asioissa yhteistyötä on pääsääntöisesti tapahtunut. Seuraavassa neljässä

kysymyksessä kysyttiin (perusteluineen) mihin yhteistyömuotoihin vastaaja on ollut tyytyväinen, mitä kehitettävää yhteistyössä olisi, onko yhteistyö ollut riittävää ja kokeeko vastaaja yhteistyön tarpeelliseksi. Yhdestoista kysymys oli jälleen tarkoitettu kaikille vastaajille ja siinä haluttiin tietää missä asioissa tai tilanteissa vastaaja haluaisi tehdä (aloittaa tai jatkaa) yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Valmiita vastausvaihtoehtoja oli kuusi, joiden lisäksi vastaajalla oli mahdollisuus kirjoittaa oma ehdotuksensa. Kysymyksissä 12 ja 13 kysyttiin millaisia odotuksia vastaajalla on yhteistyölle ja miten yhteistyötä voisi kehittää. Viimeisessä kohdassa vastaajalle annettiin mahdollisuus kirjoittaa terveisensä etsiville nuorisotyöntekijöille.

6.4 Kyselyn onnistuminen

Kyselytutkimuksen edut, kuten tutkimusaineiston laajuus ja tutkimuksen tehokkuus, korostuivat tutkimuksessani. Kyselytutkimukseen saa mukaan paljon osallistujia ja siinä voi kysyä monia asioita yhdellä kertaa (Hirsjärvi 2007a, 190).

Hirsjärvi (2007a, 190) mainitsee kyselytutkimuksen mahdollisiksi heikkouksiksi sellaisia tekijöitä kuin alhainen vastusprosentti, suhtautuvatko vastaajat kyselyyn vakavasti, ovatko vastausvaihtoehdot onnistuneita tai ovatko vastaajat tietämättömiä kyselyn aiheesta. Nämä eivät tulleet esiin omassa tutkimuksessani: vastausprosentti oli riittävä ja etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit ottivat kyselyn tosissaan ja he myös tunsivat aihealueen.

Kysely lähetettiin monille sellaisille tahoille, jotka eivät ole tehneet yhteistyötä Pyhäjärvisseudun etsivän nuorisotyön kanssa. Ajatuksena oli selvittää olisiko laajemmalle yhteistyölle tarvetta. Koska puolet kysymyksistä oli avoimia kysymyksiä, huolta ei aiheuttanut vastausvaihtoehtojen sopivuus, vaan vastaajilla oli mahdollisuus tuoda ajatuksensa ja mielipiteensä esille vapaasti. Pystyin henkilökohtaisesti markkinoimaan opinnäytetyötäni ja siihen liittyvää kyselyä koko harjoitteluni ajan, mikä varmasti vaikutti siihen, että sain kyselyyn runsaasti vastauksia.

Kysely pyrittiin rakentamaan niin, että sellaiset vastaajat, jotka eivät ole vielä tehneet yhteistyötä etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa, voisivat hypätä kuuden sellaisen kysymyksen yli, joissa kartoitetaan jo tehtyä yhteistyötä. Hyvistä yrityksistäni huolimatta Webropol ei toiminut oletetulla tavalla eikä siis siirtänyt vastaajaa kysymyksestä 3 kysymykseen 10, kuten olin tarkoittanut. Tästä tuli jonkin verran negatiivista palautetta sellaisilta vastaajilta, jotka eivät olleet tehneet yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa ja jotka siksi kokivat kysymykset 4–9 turhiksi. Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut vastausten sisältöön ja tutkimuksen luotettavuuteen.

Kyselyn aikataulu oli joustava. Vastausaikaa oli aluksi kaksi viikkoa, minkä jälkeen lisäsin vastausaikaa viikolla ja lähetin muistutusviestit niille, jotka eivät vielä olleet vastanneet.

6.5 Kyselyvastausten analysointi

Tutkimusaineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätösten teko ovat tutkimuksen ydinasioita. Analyysivaiheessa tutkijalle selviävät vastaukset asetettuihin kysymyksiin tai se, olisiko tutkimuskysymykset pitänyt asettaa toisin. (Hirsjärvi 2007b, 216.) Analyysin tarkoituksena on informaatioarvon lisääminen, jolloin hajanaisestakin aineistosta luodaan mielekäs, selkeä ja yhtenäinen informaatiokokonaisuus, josta voidaan tehdä luotettavia johtopäätöksiä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108).

Analysointia aloitettaessa on valittava analysointimenetelmä. Valintaa määrittää se, kuinka systemaattisesti aineistoa halutaan analysoida. Määrällisen aineiston analyysi on yksinkertaisesti laskemista ja vertailua, mutta laadullinen aineisto pitää ensin saada abstraktimpaan muotoon, jotta sitä voisi vertailla ja tulkita. (Eskola & Vastamäki 2007, 43.) Eskolan ja Suorannan (1998, 226) mukaan aineiston analyysillä tarkoitetaan aineiston järjestämistä sellaiseen muotoon, että sitä voi eritellä vastausten etsimiseksi. Aineistoa on tarkoitus selkeyttää ja siten tuottaa uutta tietoa tutkittavasta asiasta (Eskola & Suoranta 1998, 138).

Käytännössä aineiston analyysillä tarkoitetaan aineiston lukemista yhä uudelleen, tekstiä pohtien, luokitellen, vertaillen ja tulkiten sekä peilaten sitä teorioihin tai aiempiin tutkimustuloksiin. Laadullista aineistoa voidaan teemoittaa, tyypitellä ja koodata, jolloin erilaiset aihepiirit saadaan esiin (Eskola & Vastamäki 2007, 42–43.) Teemoittelu on suositeltava analysointitapa käytännöllisen ongelman ratkaisemisessa, koska sen avulla tekstimassasta saadaan esiin tutkimuskysymyksen kannalta oleellimmat aiheet ja asiat (Eskola & Suoranta 1998, 176, 179–180). Tyypittelyllä voidaan jatkaa teemoittelua, jolloin aineistoa tiivistetään ja tyypillistetään esimerkiksi tuottamalla haastattelutarinoista yksi tiivistetty tarinakokonaisuus (Eskola & Suoranta 1998, 182). Koodaamisella tarkoitetaan aineiston pilkkomista helpommin tulkittaviin osiin, joko aineistolähtöisesti tai tiettyyn teoriaan pohjautuen (Eskola & Suoranta 1998, 156–157). Sisällönanalyysissä aineistoa tarkastellaan eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien sekä aineistoa tiivistäen. Sisällönanalyysillä voidaan tarkoittaa sekä laadullista sisällönanalyysiä että sisällön määrällistä erittelyä, ja näitä molempia voidaan hyödyntää samaa aineistoa analysoitaessa (Tuomi & Sarajärvi 2009, 105–107).

Käytin opinnäytetyön kyselyvastausten analysoinnissa sekä sisällön määrällistä erittelyä että laadullista sisällönanalyysiä. Puolet kysymyksistä oli monivalintakysymyksiä, jotka oli helppo analysoida määrällisesti. Niistä poimin vastaajamääriä ja laskin prosentiosuuksia, jotka oli helppo esittää myös graafisesti.

Lähdekirjallisuudessa sisällönanalyysi, teemoittelu, tyypittely ja koodaus mainitaan useimmiten teemahaastatteluaineiston analysointimenetelminä, mutta ne ovat varsin käyttökelpoisia myös kyselytutkimuksen avoimien kysymysten vastausten analysoinnissa. Laadullista sisällönanalyysiä käytin avoimien kysymysten teemoittelussa. Käytin apuna värikoodausta, jolla erottelin vastauksia aihealueittain; siten niitä oli myöhemmin helppo poimia tekstistä ja kerätä eri teemojen alle.

Aluksi poimin siis kaikki erilaiset vastaukset ja sitten kokosin samankaltaiset vastaukset yhdeksi teemaksi. Tällä tavoin analysoin jokaisen avoimen kysymyksen vastaukset ensin yksitellen ja myöhemmin vertailin eri kysymysten vastauksia keskenään etsien vastauksista samankaltaisia teemoja. Lopuksi poimin esiin myös huomionarvoiset yksittäiset vastaukset, joilla oli mielestäni merkitystä joko kyselyn kokonaisuuden tai etsivän nuorisotyön kehittämisen kannalta.

Kaikessa analysoinnissa käytin apuna myös määrällistä erittelyä. Laskemalla esimerkiksi tiettyjen aiheiden tai teemojen esiintyvyyttä sain varmuuden siitä, että tulokset ja niistä tekemäni johtopäätökset eivät perustu mutu-tuntumaan, vaan aiheet nousivat esiin aineistosta myös määrällisesti.

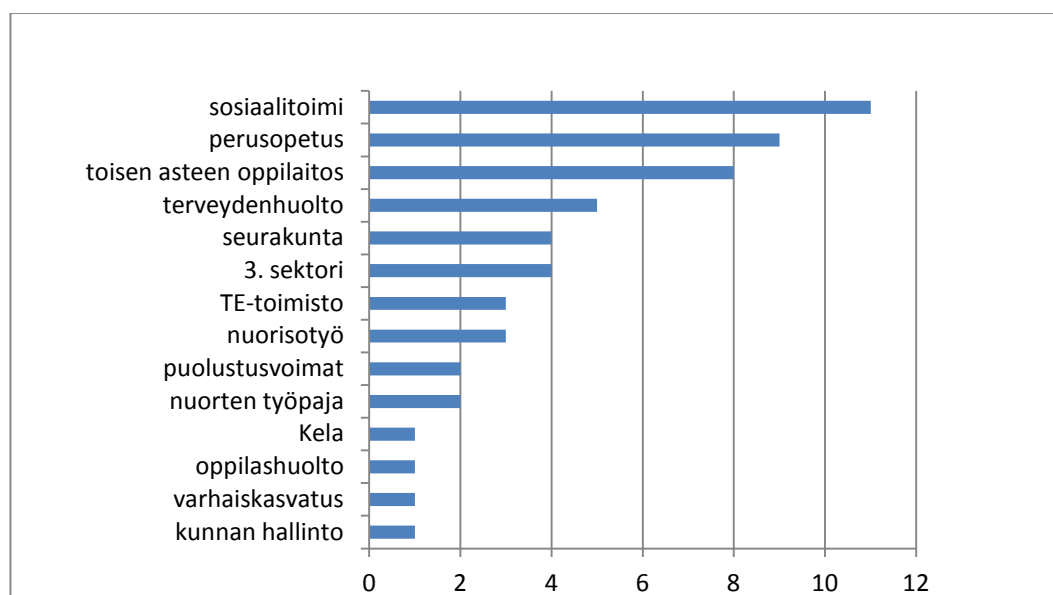
Lopuksi tein yhteenvedon kyselyssä esiin tulleista teemoista, vertaillen eri kysymyksiin tulleita vastauksia ja niistä esiin nousseita teemoja keskenään. Näin pystyin muodostamaan kokonaiskuvan koko kyselystä suhteessa tutkimuskysymyksiin.

7 KYSELYN TULOKSET

Opinnäytetyön tuloksien yhteydessä esittämäni suorat lainaukset vastauksista olen tarkoituksella jättänyt ilman tunnistetietoja vastaajien anonyymiyden turvaamiseksi. Koska kyselyssä ei kysytty vastaajien ikää tai sukupuolta, ainoaksi tunnisteeksi jää vastaajan edustama organisaatio, jonka perusteella vastaajan henkilöllisyys olisi helppo päätellä. Sillä, kuka vastaaja on tai mitä organisaatiota hän edustaa, ei ole tulosten kannalta merkitystä. Siksi käsittelin kyselyvastauksia koko tutkimuksen ajan paljastamatta vastaajien henkilöllisyyttä itsellenikään.

7.1 Vastaajatahot ja tehty yhteistyö

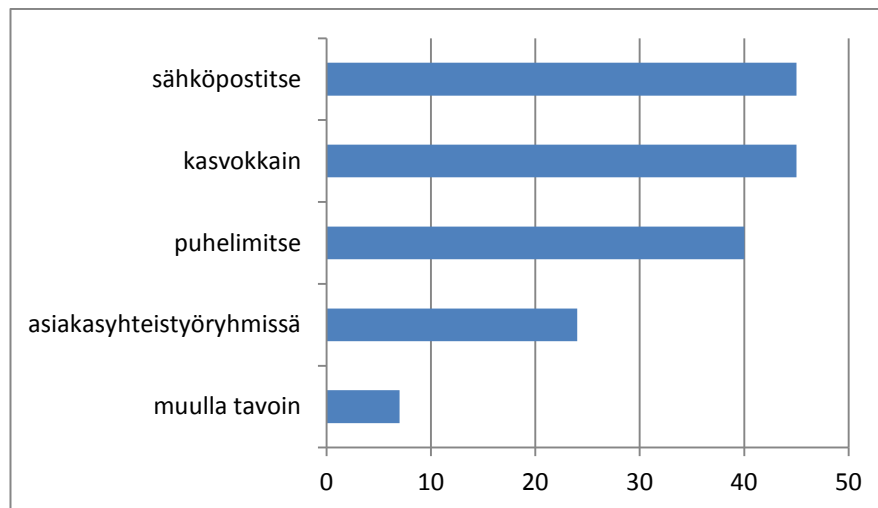
Kyselyn vastauksista viidennes tuli sosiaalitoimen työntekijöiltä (kaavio 1). Myös perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitokset olivat hyvin edustettuina. Terveystenhuollon toimijoilta tuli viisi vastausta sekä seurakunnista ja kolmannelta sektorilta molemmilta neljä vastausta. TE-toimistoa ja kunnan nuorisotyötä edusti kolme vastaajaa. Kaksi vastaajista edusti nuorten työpajaa, samoin kaksi edusti puolustusvoimia. Kelaa, varhaiskasvatusta ja kunnan hallintoa edusti kutakin yksi vastaaja. Vastaajia oli yhteensä 55.

KAAVIO 1. Vastaajatahot lukumäärinä

Vastaajista suurin osa (89 %) oli tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Useimmiten (52,7 %) ensikontaktin oli ottanut etsivä nuorisotyöntekijä. Kolmasosa (30,9 %) ensikontakteista oli tapahtunut vastaajan tai vastaajan työparin aloitteesta. Loput ensikontakteista oli tapahtunut yhteisissä palavereissa, työyksikön esimiehen välityksellä tai nuorisotoimen kautta.

Yhteistyötä oli tehty useimmiten sähköpostitse, kasvokkain ja puhelimitse (Kaavio 2). Myös asiakasyhteistyöryhmissä yhteistyötä oli tehty ahkerasti. Muiksi yhteistyömuodoiksi mainittiin muut (kuin asiakasyhteistyö-) palaverit sekä koulu-, oppilaitos- ja varuskuntayhteistyö. Kaaviosta 2 selviävät vastaajien valinnat kappalemäärinä.

KAAVIO 2. Yhteistyötä on tehty useimmiten...

Yhteistyötä oli tehty eniten yhteisiin asiakkaisiin liittyvissä asioissa. Vastauksissa mainittiin sekä keskustelut yksittäisten asiakkaiden asioista että yhteiset asiakasyhteistyöryhmät, palaverit, suunnittelutyöryhmät ja projektit. Myös opiskeluun ja työnhakuun sekä arjen- ja elämänhallintaan liittyvät asiat nousivat esiin monissa vastauksissa. Erikseen mainittiin myös etsivien nuorisotyöntekijöiden esittäytymiset oppilaitoksissa, ryhmien ohjaus yhteistyönä vastaajatahon kanssa sekä lastensuojelutarpeen arviointi.

Vastaajista kuusi ei ollut vielä tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa, joten kysely tavoitti myös sellaisia tahoja, jotka voivat olla jatkossa yhteistyökumppaneita.

7.2 Etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtävät

Opinnäytetyön kyselyyn vastanneet tiesivät varsin hyvin mitä etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin kuuluu. Avoimen kysymyksen vastauksia teemoitellessa esiin nousivat ennen kaikkea nuoren rinnalla kulkeminen (tuki ja kannustus), arjen- ja elämänhallinnan tukeminen, syrjäytymisen ehkäisy ja palveluiden ulkopuolella olevien nuorten tavoittaminen, palveluohjaus (opiskeluun, toimeentuloon ja työnhakuun liittyen) sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.

Tähän avoimeen kysymykseen kirjoitetut vastaukset olivat pitkiä ja niistä tuli ilmi etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtävien laaja-alaisuus. Nuorille suunnattujen palveluiden tuntemiseen ja niihin ohjaamiseen sekä etsivän työntekijän helppoon saavutettavuuteen viitattiin lähes kaikissa vastauksissa.

Seuraavat lainaukset ovat poimintoja vastauksista. En ole liittänyt niihin mitään tunnustetietoja, jotta vastaajien anonymiys säilyy.

Työtehtävä on suhteellisen laaja-alainen. Ensisijainen tehtävä on löytää syrjään jääneitä nuoria, joilla on opinnot jääneet kesken tai muuten vaille koulutusta ja työelämään pääsyä. He opastavat ja ohjaavat kädestä pitäen nuoria löytämään oma juttunsa ja ovat tiiviisti mukana myös työpajatoiminnan kanssa. Etsivät tekevät myös paljon yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa ennaltaehkäisevässä mielessä, esim. koulullani, johon kuuluvat yläaste ja lukio, yhteistyö on erittäin tiivistä.

Kontaktin ottaminen syrjäytyneisiin nuoriin ja heidän opastamisensa.

Nuorten tukeminen elämänhallinnassaan niin, että syrjäytyminen vältettäisiin. Työhön kuuluu olla nuorten saavutettavissa mahdollisimman helposti.

Nuorten syrjäytyminen, syrjäytymisuhka ja syrjäytymisen ehkäisy sekä näihin rinnastettavia ilmaisia liitettiin etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin monissa

vastauksissa. Näihin ”lääkkeeksi” useat vastaajat mainitsivat nuoren tukemisen ja rinnalla kulkemisen sekä tukihenkilönä toimimisen.

Tarjota turvallisen aikuisen tuki ja ohjaus syrjäytymisuhan alaiselle nuorelle. Yhteiskunnan rakenteen ja palveluiden sekä siihen liittyvän byrokratian osaaminen sekä palveluohjaus ovat tärkeitä työtehtäviä. Yhteistyö eri oppilaitosten ja muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Nuoren rinnalla kulkeminen, kuunteleminen ja motivointi kohti tulevaisuutta. Tärkein työtehtävä on mielestäni olla saatavilla eli lähestyttävissä matalalla kynnyksellä.

Ohjata nuoria oikeiden palveluiden piiriin. Palveluverkosto on hyvä ja kattava, mutta mielestäni ongelmana on, että nuoret eivät tarpeeksi tunne heille suunnattuja palveluja ja mahdollisuuksia. Näin on erityisesti niiden kohdalla, jotka jo muutenkin ovat jäämässä syrjään. Tehtävänä on myös tukea ja kannustaa nuorta elämän hallinnassa. Etsivien nuorisotyöntekijöiden työssä korostuu yhteistyö eri viranomaisten ja tahojen kanssa.

Kokonaisvaltainen nuoren elämäntilanteen kartoitus ja erilaiset säännölliseen elämään ja työntekoon liittyvä ohjaus ja aktivointi.

Olla eri tahojen tavoitettavissa.

Palveluohjauksen ja nuoren ”tukihenkilönä” toimimisen lisäksi vastauksista tulivat esille nuorten arjen- ja elämänhallintaan liittyvät asiat sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Monissa vastauksissa yhteistyö eri toimijoiden kanssa mainittiin erityisesti opiskeluun ja työhön tai työnhakuun liittyvissä asioissa.

7.3 Yhteistyön riittävyys ja tarpeellisuus sekä tyytyväisyys yhteistyöhön

Yhteistyön koki riittäväksi valtaosa vastaajista (46 vastaajaa). Perusteluina olivat yhteistyön toimivuus ja etsivien nuorisotyöntekijöiden helppo tavoitettavuus. Ne vastaajat (9), joiden mielestä yhteistyö ei ole ollut riittävää, perustelivat vastaustaan sillä, että kontakteja on ollut liian vähän ja että yhteistyötä tarvitaan lisää. Yksi vastaaja peräänkuulutti myös omaa aktiivisuutta yhteistyössä.

Melkein kaikki vastaajat kokivat yhteistyön etsivän nuorisotyön kanssa tarpeelliseksi ja olivat siihen tyytyväisiä. Yksi vastaaja, joka ei kokenut yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa tarpeelliseksi, perusteli tarpeettomuutta toimenkuvansa rajauksella.

Nuori voi ”hukkaa” verkostosta, jos ei tällaista yhteistyökumppania olisi.

Olen kokenut kaikenlaisen yhteistyön tärkeäksi. Vaikka koulu ei olisikaan nuorelle oikea paikka, minusta on tärkeää, että nuorella on joku, joka häntä ohjaa ja tukee eteenpäin. Vaikka nuoren sitä ei tarvitse ottaa vastaan, on ainakin yritetty. Myös nämä ns. ”yhteiset asiakkaat”, heidän asioissaan tehtyyn yhteistyöhön olen ollut erittäin tyytyväinen.

Kaikkea työtä ei itse ehdi tehdä eikä edes tiedä. Hyvä työmuoto monen organisaation välissä.

Yhteistyön tarpeellisuutta perusteltiin sillä, että yhteistyö on tärkeää ja sen avulla nuorille löydetään oikeanlainen tuki ja apu. Vastaajat olivat erityisen tyytyväisiä asiakasyhteistyöhön ja säännöllisiin yhteistyöpalavereihin. Vastaajien mielestä yhteistyö on ollut toimivaa ja joustavaa ja etsivät nuorisotyöntekijät on ollut helppo tavoittaa. Vastaajat olivat tyytyväisiä myös etsivien nuorisotyöntekijöiden tekemään yhteistyöhön koulujen ja varuskunnan kanssa.

Kaikkiin yhteistyömuotoihin olen ollut hyvin tyytyväinen. Etsivä nuorisotyö on antanut ikään kuin kättä pidempää, uuden työvälineen. On jokin taho, minne voi ohjata, kun varusmiespalvelu keskeytyy.

Etsivät ovat hyvin tavoitettavissa. Palvelu ja mukana olo on joustavaa. He raportoivat aktiivisesti yhteisistä asiakkaistamme. Molemmat tällä hetkellä työskentelevät etsivät ovat tavattoman ahkeria eivätkä ikinä sano, että nyt ei pysty tai on liikaa töitä.

Etsivään työntekijään on helppo ottaa yhteyttä ja toiminta on ollut nopeaa. Asiat ovat edenneet etsivän kautta tehokkaasti. Oppilaitoksessa opiskelijoita on monelta eri paikkakunnalta, etsivä työntekijä tuntee oman paikkakunnan palvelut ym. parhaiten ja voi auttaa nuorta siinä kontekstissa.

Kaikkeen (tyytyväinen). Edellä mainitsin etsivien työkentän laaja-alaisuudesta alueellamme. He eivät ole rajanneet tekemisiään liiaksi,

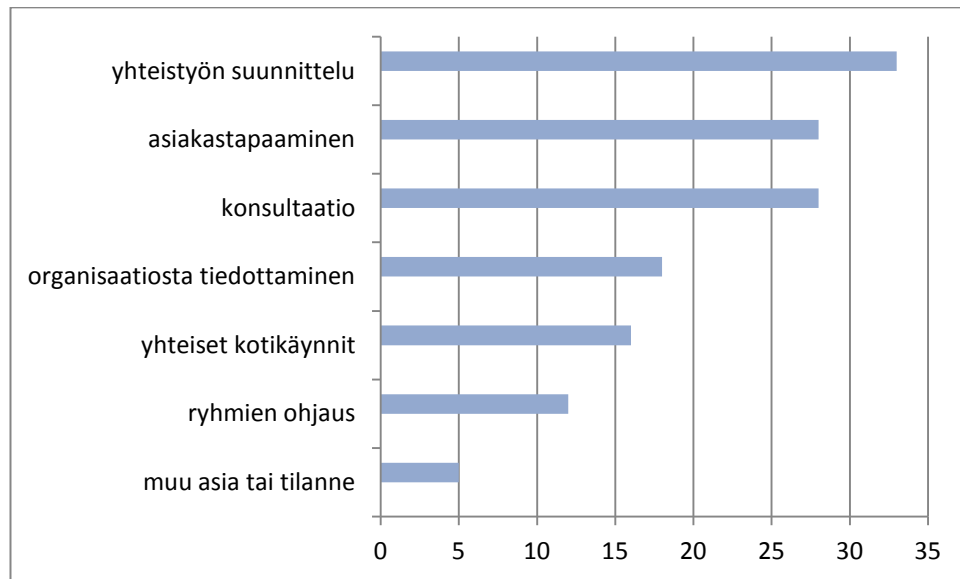
jolloin yhteistyömuotoja voidaan tarpeen mukaan kehittää lisää ja ennen kaikkea ennaltaehkäisevään suuntaan.

Monissa vastauksissa tuli esiin etsivien nuorisotyöntekijöiden joustavuus, ahkeruus ja helppo tavoitettavuus. Yhteistyötahot kokivat etsivät nuorisotyöntekijät nuorten palveluverkoston asiantuntijoiksi ja tärkeäksi linkiksi eri palveluiden välillä. Myös yhteistyön kehittäminen ennaltaehkäisevän työn suuntaan tuli vastauksissa esille.

7.4 Yhteistyön kehittämialueita, yhteistyö tulevaisuudessa sekä odotukset yhteistyölle

Neljännes vastaajista oli sitä mieltä, ettei yhteistyössä ole mitään kehitettävää, mutta kehittämistarpeitakin mainittiin. Eniten vastaajat kaipasivat yhteistyön tiivistämistä ja tehostamista sekä parempaa tiedonkulkua. Ne, jotka tarkensivat vastaustaan, mainitsivat kehittämiskohteiksi säännölliset yhteistyöpalaverit sekä yhteistyön TE-toimiston, oppilaitosten ja työpajojen kanssa. Kaksi vastaajaa kritisoi etsivien nuorisotyöntekijöiden yläkouluille tekemiä esittäytymiskäyntejä ja paperitöihin kuluva aikaa. He toivoivat tilalle enemmän yksittäisten nuorten tukemista ja nuorisotalolla toimimista. Muut oppilaitosyhteistyön vastauksessaan maininneet puolestaan toivoivat tiiviimpää yhteistyötä yläkoulujen, lukioden ja toisen asteen oppilaitosten kanssa. Yksittäisiä kehittämisideoita olivat etsivän nuorisotyön näkyväksi ja tunnetuksi tekeminen, vakituiset työntekijät, työkokeilupaiikkojen etsiminen nuorille sekä selkeät asiakaspolut. Yksi vastasi, että kehitettävää on joka osa-alueella, mutta ei tarkentanut miten yhteistyötä voitaisiin kehittää.

Yli puolet kyselyyn vastanneista haluaisi jatkossa tehdä yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa yhteistyötä suunnittelemalla, yhteisillä asiakastapaamisilla ja konsultoimalla etsiviä nuorisotyöntekijöitä. Reilu kolmannes haluaisi tiedottaa nuoria oman organisaationsa toiminnasta etsivän nuorisotyön välityksellä sekä tekemällä yhteisiä kotikäyntejä asiakkaan luona. Neljännes vastaajista haluaisi tehdä yhteistyötä ryhmiä ohjaamalla. Muina yhteistyötoiveina olivat oppilaitosyhteistyö, Time out -työskentely palveluksen keskeyttäneiden varusmiesten kanssa sekä nuorisotakuuseen liittyvät asiat. Seuraavalla sivulla vastaukset on esitetty kappalemäärinä (kaavio 3).

KAAVIO 3. Yhteistyön tekeminen jatkossa (vastaukset kappalemäärinä)

Yli puolet (32 vastaajaa) kyselyyn vastanneista kertoi tulevalle yhteistyölle asettamistaan odotuksista. Useimmin mainittiin yhteistyön jatkuvuus, avoin vuorovaikutus ja etsivän nuorisotyön jatkuminen sekä työntekijöiden pysyvyys. Etsivältä nuorisotyöltä toivotaan myös aktiivisuutta, jämäkkyyttä ja näkyvyyttä sekä nopeaa reagointia nuorten avuntarpeisiin.

Mielestäni yhteistyö on toimivaa, joten odotan, että se jatkuu samanlaisena.

Odotan avointa vuorovaikutusta ja tietynlaista jämäkkää työtettä nuoriin. Liiallisella päänsilittelyllä ja ymmärtämisellä ei loppupeleissä pitkälle pääse.

Jatkuvuutta toivovien vastauksissa mainittiin myös etsivien nuorisotyöntekijöiden vaihtuvuuden vaikutuksia sekä tehtävään yhteistyöhön että toimintaan yleensä.

Että yhteistyö olisi jatkuvaa ja päästäisiin kunnolla yhdessä kehittämään toimintaa. Jos henkilöstö (etsivä) vaihtuu usein, on toiminta pakostakin hieman lyhytjännitteistä.

Lisää aktiivisia yhteydenottoja. Pidempiaikaisia työntekijöitä. Joskus tuntuu, että työntekijät ovat vain jonkin välivaiheen mukana ja siirtyvät melko nopeasti muihin ”parempiin” tehtäviin.

Etsivien tulisi olla ”pysyviä”. Säännölliset viranomaisyhteistapaamiset. Matalan kynnyksen palvelu. Mahdollisuus tarjota apua viiveettä.

Projektista kunnan vakituiseen toimintaan – sitoutunut henkilöstö (projektimuoto aiheuttaa työntekijöiden vaihtuvuutta)

Peruskouluilla ja nuorisotaloilla tehtävää työtä kaivattiin muutamissa vastauksissa ja yhdessä vastauksessa ennakoitiin kyselyn toteuttamisen jälkeen voimaan tullutta nuorisotakuuta ja sen vaikutuksia nuorten kanssa tehtävään työhön.

Enemmän aikaa nuorisotaloille ja kouluille.

Etsivän nuorisotyön jatkuvuus on tärkeää ja nuorten palveluiden kokonaisuuden selkeyttäminen sekä myös yhteiskuntatakuun toteuttamiseen liittyvät kysymykset suhteessa etsivään nuorisotyöhön.

Toivoisin, että nuorille löytyisi apua, etteivät he jäisi roikkumaan ”luukuille” jo nuorena!

Kaikkiaan vastaajat suhtautuivat positiivisesti sekä tehtyyn yhteistyöhön että tulevaisuuteen, mutta viestittivät monin tavoin kokevansa etsivän nuorisotyön tarpeelliseksi ja olivat siksi huolissaan yhteistyön jatkuvuudesta ja työntekijöiden vaihtuvuudesta.

7.5 Terveiset etsiville nuorisotyöntekijöille

Kyselyn lopuksi vastaajilla oli mahdollisuus lähettää terveisiä etsiville nuorisotyöntekijöille. Vastaajat kiittivät etsiviä nuorisotyöntekijöitä hyvästä yhteistyöstä ja antoivat tunnustusta tarpeellisen ja tärkeän työn tekemisestä.

Säilyttäkää uskonne nuoriin ja toimikaa hyvässä yhteistyössä kaikkien eri tahojen kanssa nuorten hyväksi!

Työnne on arvokasta ja erittäin haastavaa. Kuunnelkaa nuorta ja lukekaa viestejä myös ”rivien välistä”. Jokainen nuori tarvitsee turvallisen aikuisen tuen. Useimmille se on oma vanhempi tai muu luotettava läheinen, mutta yhä enenevälle joukolle ja jopa ainoanakin etsivä nuorisotyöntekijä.

Kiitos hyvästä yhteistyöstä sekä hyvästä työn markkinoimisesta; markkinointia kannattaa edelleen jatkaa!

Etsivän nuorisotyön arvostuksen lisäksi useissa vastauksissa toivottiin etsivälle nuorisotyölle jatkuvuutta ja pysyviä työntekijöitä muun muassa seuraavasti:

Arvokasta ja tärkeää työtä, joka pitäisi saada vakinaistettua kunnan omaksi toiminnaksi.

Jatkakaa yhtä innokkaasti ja yksittäisen nuoren lähtökohdista häntä auttaessanne. Teette arvokasta työtä, toivottavasti päätöksentekijät ajattelevat samoin ja toiminta jatkuu säännöllisenä ilman resurssipulan pelkoa.

Teette tärkeää työtä. Toivottavasti teistä tulee pysyvä ammattikunta yhteiskunnassamme. =)

Olette tärkeässä asemassa sosiaalityön osa-alueella. ☺

Kyselyvastaukset päättyivät siis kiitoksiin, kannustuksiin ja hyvän kesän toivotuksiin, vaikka huolenaiheitakin tuotiin esiin.

8 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Tässä luvussa teen yhteenvetoa ja johtopäätöksiä opinnäytetyön kyselyn tuloksista sekä vertaan niitä aiemmin tehtyjen tutkimusten tuloksiin ja lähdekirjallisuuden tietoihin. Kyselyn vastausprosentiksi muotoutui 50, ja määrällisesti vastaajia oli 55. Avoimiin kysymyksiin tuli paljon vastauksia, kuten toiveena olikin, ja siten vastaajien oma ääni tuli kuuluviin. Kysely antoi vastaukset esittämiini tutkimuskysymyksiin.

Kyselyn tuloksista päätellen Pyhäjärvisuudun etsivät nuorisotyöntekijät ovat olleet ahkeria ja useimmiten he ovat ottaneet ensikontaktin yhteistyötahoihin. Yhteistyötahot tietävät paljon etsivien työstä ja työtehtävistä sekä pitävät työtä tarpeellisena ja arvokkaana. Kuten Huhtajärvi (2008, 449) toteaa, etsivä nuorisotyö ei voi koskaan toimia yksin, vaan työ on aina yhteistyötä eri tahojen kanssa. On tärkeää, että yhteistyö toimii ja sitä kautta syntyy toimijoiden välinen luottamus ja organisaatioiden väliset raja-aidat kaatuvat. Sujuvasta yhteistyöstä hyötyy viime kädessä asiakas eli tukea ja ohjausta tarvitseva nuori.

8.1 Vastaajatahot ja tehty yhteistyö

Vastaajien jakautuminen organisaatioittain kuvaa hyvin sitä, minkä tahojen kanssa ja kuinka aktiivisesti etsivät nuorisotyöntekijät tekivät yhteistyötä kyselyn aikaan, mutta myös sitä montako toimijaa kullakin organisaatiolla on. Esimerkiksi TE-toimistossa potentiaaleja yhteistyötahoja ja kyselyyn vastaavia henkilöitä on lukumäärällisesti paljon vähemmän kuin perusopetuksen tai toisen asteen oppilaitoksissa.

Perusopetuksen runsas vastaajamäärä johtuneekin siitä, että kysely lähti monelle perusopetuksessa työskentelevälle, ja siitä, että juuri ennen kyselyn toteuttamista etsivät nuorisotyöntekijät olivat kiertäneet esittäytymässä yläkoulujen 9.-luokkalaisille.

Työharjoitteluni aikana Pyhäjärvisuudun etsivät nuorisotyöntekijät tekivät eniten yhteistyötä sekä ajallisesti että yhteydenottomäärinä sosiaalitoimen, TE-toimiston, nuorten työpajojen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa. Todellisesta yhteistyön

painotuksesta poiketen kyselyyn vastanneiden joukossa on paljon terveydenhuollon ja kolmannen sektorin toimijoita. Tämä selittyy sillä, että keräsin yhteystietoja erilaisissa moniammatillisissa yhteistyöryhmissä, ja sillä, että näissä tahoissa työskentelee suhteellisesti enemmän työntekijöitä kuin esimerkiksi TE-toimistossa tai nuorten työpajoilla.

Suurin osa vastaajista (49 vastaajaa) oli tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Vastaajista kuusi ei ollut tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Tästä voi päätellä, että yhteistyön laajentamiselle on tarvetta ja potentiaaleja yhteistyötahoja löytyy.

8.2 Etsivien nuorisotyöntekijöiden tehtävät

Kyselyyn vastanneet yhteistyökumppanit tiesivät varsin tarkasti mitä tehtäviä etsivien nuorisotyöntekijöiden työnkuvaan kuuluu. Yli puolet vastaajista mainitsi etsivän nuorisotyön kohderyhmäksi syrjäytyneet tai palveluverkon ulkopuolella olevat nuoret. Palveluohjauksen mainitsi yli puolet vastaajista ja palveluohjaukseen liittyvissä vastauksissa mainittiin usein opintoihin ja työelämään liittyvä ohjaus. Nuorten arjen- ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa toimimisen mainitsi 45 % vastaajista ja yhteistyön eri toimijoiden kanssa liki kolmannes vastaajista. Yli 75 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että nuoren tukeminen tai tukihenkilönä toimiminen kuuluu etsivien nuorisotyöntekijöiden tehtäviin, mukaan lukien maininnat nuoren kanssa keskustelusta, nuoren rinnalla kulkemisesta ja luotettavana aikuisena olemisesta. Kysymykseen jätti vastaamatta neljä henkilöä.

Vastauksista voidaan päätellä, että yhteistyökumppanit tietävät mitä etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin kuuluu. On tärkeää, että yhteistyötahot ymmärtävät etsivän nuorisotyön laaja-alaisuuden ja sen, että etsivä nuorisotyöntekijä on ennen kaikkea nuoren tukihenkilö ja puolestapuhuja eikä viranomainen.

8.3 Etsivän nuorisotyön merkitys yhteistyötahoille ja tyytyväisyys yhteistyöhön

Etsivä nuorisotyö tekee laaja-alaista yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa. Toimivat yhteistyöverkostot ovat nuorten ohjaamisen ja heidän asioidensa hoitamisen edellytys. Pyhäjärvisseudun etsivä nuorisotyö on markkinoinut itsensä osaksi nuorten palveluverkostoa ja työmuoto koetaan tärkeäksi ja tarpeelliseksi linkiksi eri toimijoiden välillä. Useissa vastauksissa viitattiin siihen, että etsivä nuorisotyö ottaa kopin putoamassa olevasta nuoresta, estää nuorta hukkumasta verkostoilta sekä tukee ja kannustaa nuorta monissa elämään liittyvissä asioissa. Yhteistyö koetaan tarpeelliseksi ja merkitykselliseksi ennen kaikkea siksi, että eri tahojen yhteistyöllä nuorille löydetään oikeat palvelut ja riittävä tuki. Tässä vaativassa tehtävässä etsivä nuorisotyöntekijä koetaan nuoren kokonaistilanteen kartoittajana ja tarvittavien palvelujen koordinoijana.

Joustava yhteistyö eri toimijoiden kanssa ja etsivien nuorisotyöntekijöiden tavoitettavuus saivat kiitosta useilta vastaajilta. Toimivina yhteistyömuotoina mainittiin kaikenlainen asiakasyhteistyö, niin yksittäisen asiakkaan asioissa kuin säännöllisinä yhteistyöpalaverienakin. Vastaajien terveiset etsiville nuorisotyöntekijöille olivat positiivisia, kiittäviä ja kannustavia. Myös työntekijöiden reippaus ja ahkeruus sekä työhön sopivat persoonat saivat kiitosta.

Kyselyssä en kysynyt mihin vastaajat ovat tyytymättömiä. Tein tässä tietoisin valinnan. Halusin selvittää mihin yhteistyötahot ovat tyytyväisiä ja mitä he haluaisivat kehittää. Avoimissa kysymyksissä vastaajille jäi mahdollisuus kirjoittaa myös mahdollisesta tyytymättömyydestään. Tyytymättömyyttään ei ilmaissut kukaan vastaajista, mutta osa vastaajista jätti vastaamatta kysymyksiin, joissa kysyttiin tyytyväisyyttä ja kehittämisajatuksia. Tulkitsen vastaamatta jättämisen kuitenkin siten, että vastaajilla ei ollut mitään erityistä sanottavaa, jolloin oli helpointa jättää vastaamatta.

Yksi yhteistyön riittämättömäksi kokenut vastaaja, joka peräänkuulutti omaa aktiivisuutta yhteistyössä, antoi yhteistyön riittämättömäksi kokeneiden vastauksille uuden ulottuvuuden – yhteistyöhön tarvitaan vähintään kaksi osapuolta ja kummallakin osapuolella on mahdollisuus tiivistää yhteistyötä. Yhteistyön riittämättömyys ei välttämättä johdu pelkästään etsivistä nuorisotyöntekijöistä, vaan siihen vaikuttavat myös vastaajatahon oma toiminta tai muut tekijät, kuten ajan puute.

8.4 Odotukset ja kehittämisideat

Vaikka yhteistyöhön oltiin tyytyväisiä, vastaajat kaipasivat yhteistyön tiivistämistä ja tehostamista sekä parempaa tiedonkulkua. Myös Seinäjoella tehdyn tutkimuksen mukaan etsivän nuorisotyön ja yhteistyötahojen välistä yhteistyötä pitäisi tiivistää ja viestintää tehostaa (Rantamäki & Tikkakoski 2012, 73, 77). Toisaalta voidaan kysyä tehdäänkö mitään yhteistyötä koskaan tarpeeksi ja mikä on tarpeeksi.

Vastaajien mielestä yhteistyötä voitaisiin kehittää yhteistyötä suunnittelemalla, säännöllisillä yhteistyöpalavereilla sekä yhteistyön tiivistämisellä varsinkin TE-toimiston, nuorten työpajojen ja oppilaitosten kanssa. Tiiviimpää yhteistyötä toivottiin myös yläkoulujen ja lukioiden kanssa.

Kyselytulosten perusteella etsivän nuorisotyön markkinointi 9.-luokkalaisille on hyvä, ennaltaehkäisevä ja tulevaisuuteen suuntaava työmuoto. Peruskoulussa koko ikäluokan nuoret ovat tavoitettavissa samasta paikasta, samaan aikaan. Myöhemmin tätä mahdollisuutta ei enää ole. Yläkouluikäisten nuorten on hyvä saada tietoa etsivästä nuorisotyöstä, jotta he osaavat tarpeen mukaan hakea apua itselleen tai kaverilleen, huolimatta siitä millä paikkakunnalla jatkossa asuvat tai opiskelevat. Pyhäjärvisuudulla tähän ennaltaehkäisevään työhön onkin jo panostettu esittelemällä etsivää nuorisotyötä yläkouluissa ja lukioissa. Suunta lienee oikea. Tätä ajatusta tukee Nuorisotutkimusseuran tuore tutkimus, jossa todetaan, että koulujen kanssa tehtävä yhteistyö on luonteva osa etsivää nuorisotyötä (Puuronen 2014, 98). Aiemmin Itä-Suomessa tehdyssä tutkimuksessa osa etsivistä nuorisotyöntekijöistä koki yhteistyön yläkoulujen kanssa tarpeelliseksi (Jauho 2012, 42). Myös Seinäjoella tehdyn tutkimuksen johtopäätöksissä ehdotetaan ennaltaehkäiseväksi etsiväksi nuorisotyöksi työskentelyä yläkoululaisten ja lukiolaisten parissa (Rantamäki & Tikkakoski 2012, 72, 78).

Kysymykseen millaisissa asioissa yhteistyötä haluttaisiin jatkossa tehdä, suurin osa vastaajista vastasi haluavansa suunnitella yhteistyötä yhdessä etsivän nuorisotyön kanssa. Asiakasyhteistyötä toivottiin muun muassa yhteisten asiakastapaamisten, kotikäyntien ja konsultoinnin muodossa. Yhdessä etsivän nuorisotyön kanssa haluttaisiin myös ohjata ryhmiä. Ryhmätoiminnan lisäämistarve mainittiin myös

Seinäjoen etsivän nuorisotyön yhteistyötahojen haastatteluissa, joiden tuloksissa todetaan, että ryhmätoiminnalla nuorille voidaan tarjota sekä vertaistukea että vuorovaikutustilanteiden ja sosiaalisen kanssakäymisen harjoittelumahdollisuuksia (Rantamäki & Tikkakoski 2012, 78).

Opinnäytetyön kyselyn vastauksissa on yhtenäinen linja kysymyksestä riippumatta. Jo tehtyyn yhteistyöhön ollaan tyytyväisiä, mutta lisää yhteistyötä sekä sen tiivistämistä ja tehostamista tarvitaan. Etsivä nuorisotyö on yhteistyökumppaneiden mielestä tarpeellinen toimintamuoto, ja rivien välistä tulkitseen, että vastaajat olisivat hukassa, jos etsivä nuorisotyö loppuisi.

Kukaan vastaajista ei halunnut vähentää yhteistyötä. Tämä on, kiittävän palautteen ohella, hyvä signaali – etsivää nuorisotyötä pidetään tärkeänä työmuotona ja yhteistyötä halutaan tiivistää ja kehittää.

Yhteistyöhön ja etsivien nuorisotyöntekijöiden tavoitettavuuteen ollaan tyytyväisiä, vaikka yhteistyötä kaivataankin lisää. Toisaalta, tehdäänkö mitään yhteistyötä koskaan liikaa?

Monialaisen yhteistyön onnistumiseksi tarvitaan laajaa osaamista ja työkokemusta sekä toimijoiden välistä luottamusta ja toistensa ammattitaidon kunnioittamista (Lybeck & Walldén 2011, 27). Miten tämä onnistuu, jos työntekijät vaihtuvat usein?

Kyselyyn vastanneet yhteistyötahot ovat ilmeisen tietoisia etsivän nuorisotyön hankerahoitteisuudesta ja siitä johtuvasta epävarmuudesta sekä työmuodon jatkumisen että työntekijöiden pysyvyyden suhteen, koska aihe tuli esiin useammankin kysymyksen vastauksissa. Yhteistyötahot kokevat tämän epävarmuuden yhteistyön lyhytjänteisyytenä ja etsivien nuorisotyöntekijöiden vaihtuvuutena.

Vastaajien huoli etsivän nuorisotyön jatkuvuudesta ja työntekijöiden vaihtuvuudesta yllätti minut, koska sitä ei kyselyssä kysytty millään tavoin. Etsivän nuorisotyön jatkuminen sekä pysyvät työntekijät mainittiin kuitenkin jopa kymmenessä kyselyvastauksessa. Lisäksi etsivän nuorisotyön vakinaistaminen projektista kunnan omaksi toiminnaksi mainittiin odotusten ja terveisten kohdalla kaksi kertaa. Tämän

vuoksi nostan etsivän nuorisotyön vakinaistamistarpeen yhdeksi merkittävimmistä kyselyn tuloksista.

Etsivän nuorisotyön jatkuvuus ja työntekijöiden pysyvyys eivät ole vähäpätöisiä aiheita. Ne nousivat esiin myös sekä Itä-Suomessa tehdyssä etsivien nuorisotyöntekijöiden kysely- ja haastattelututkimuksessa (Jauho 2012, 59) että Seinäjoen etsivän nuorisotyön yhteistyötahojen haastatteluissa (Rantamäki & Tikkakoski 2012, 73, 77). Myös Soanjärvi (2011, 85) ottaa kantaa hankerahoitteiseen nuorisotyöhön, viitaten sen syöväen nuorisotyön perustaa ohjaamalla toimintaa lyhytkestoisuuteen ja nopeatempoisuuteen, vaikka suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä työllä luotaisiin kestävämpää vuorovaikutusta nuorten ja ammattitaitoisten nuorisotyöntekijöiden välille.

On syytä muistaa myös etsivän nuorisotyön laaja-alaiset, koko palvelujärjestelmää ja yhteiskuntarakenteita koskettavat kehittämistehtävät. Juvosen (2010, 80) mukaan etsivän nuorisotyön tehtävänä on myös yhteiskunnallinen vaikuttaminen nuorten elinolosuhteiden ja aseman parantamiseksi. Vain pitkäaikaiset ja pysyvät työntekijät kykenevät työskentelemään niin suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti, että työn lopullisena tavoitteena olisi yhteiskunnan palvelurakenteisiin vaikuttaminen.

9 TUTKIMUKSEN EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Luotettavuuden arvioinnissa tulee huomioida tutkimuksen kohde ja tarkoitus sekä tutkijan omat sitoumukset tutkimukseen. Myös aineiston keruumenetelmän sopivuus tutkimukseen sekä aineiston keräämiseen ja analysointiin liittyvät erityispiirteet on huomioitava. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 140–141.) Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa myös tutkijan puolueettomuus. Yksikään tutkija ei voi päästä täydelliseen objektiivisuuteen, mutta tutkimuksen luotettavuutta voidaan lisätä sen läpinäkyvyydellä. Läpinäkyvyydellä tarkoitetaan tutkimuksen avoimuutta ja esimerkiksi sitä, että tutkija huomioi ja ilmaisee mahdolliset tutkimukseen vaikuttavat ennakkokäsityksensä ja arvonsa. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 135–136.)

Tein opinnäytetyön kyselytutkimuksen sekä omasta kiinnostuksestani etsivää nuorisotyötä kohtaan että työelämän tarpeista. Kysely toteutettiin yhteistyössä Pyhäjärvisuudun etsivän nuorisotyön kanssa, mutta minulla ei ole mitään sitoumuksia Pyhäjärvisuudun etsivään nuorisotyöhön tai kyselyn vastaajiin. Minulla ei ollut myöskään ennako-oletuksia kyselyn tuloksista, vaan suhtauduin tutkimukseen ja sen tuloksiin avoimin mielin.

9.1 Tutkimuksen reliabelius ja validius

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida tarkastelemalla sen reliabeliutta eli mittaustulosten toistettavuutta ja validiutta eli pätevyyttä. Nämä termit kytetään usein kvantitatiiviseen eli määrälliseen tutkimukseen, mutta niitä voidaan käyttää myös kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen yhteydessä. Tutkimuksen mittaustulosten toistettavuus (reliabelius) toteutuu parhaiten kvantitatiivisessa tutkimuksessa. Validius tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä mitä on tarkoituskin mitata. Tämä tulee esiin kyselytutkimuksessa siten, että kysymykset ovat selkeitä eli vastaajat ymmärtävät ne niin kuin kyselyn laatija on tarkoittanut. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta lisää mahdollisimman tarkka kuvaus koko tutkimuksen tekemisestä ja sen tulosten käsittelystä. (Hirsjärvi 2007c, 226–227.)

Päädyin kyselytutkimukseen haastattelun sijaan saadakseni mukaan mahdollisimman monta vastaajaa, jolloin tuloksiin tulisi myös määrällistä luotettavuutta. Olen pyrkinyt mahdollisimman suureen objektiivisuuteen niin kysymysten asettelussa kuin vastausten analysoinnissakin. Kyselyn kysymykset ja monivalintakysymysten vastausvaihtoehdot olen laatinut siten, että kysely mittasi kattavasti tutkittavia asioita ja antoi vastaukset tutkimuskysymyksiin. Kysymysten sisältö ja muotoilu onnistuivat hyvin, mikä näkyi siinä, että vastaajat ymmärsivät kysymykset niin kuin olin ne tarkoittanut.

9.2 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tuomen ja Sarajärven (2009, 141) mukaan tutkimuksen luotettavuuden arviointiin kuuluu myös sekä tutkimuksen eettisyyden että tutkimusraportin luotettavuuden arviointi. Olen opinnäytetyötä tehdessäni noudattanut Suomen Akatemian tutkimuseettisiä ohjeita (kts. Tuomi & Sarajärvi 2009, 132–133) ja tehnyt työtäni rehellisesti ja vilpittömästi. Olen pyrkinyt analysoimaan kyselyvastaukset huolellisesti ja objektiivisesti. Jaotelllessani aineistoa eri teemoihin yritin huomioida vastaukset tasapuolisesti. Aineiston tiivistämisessä vertailin eri kysymyksiin annettuja vastauksia, etsien yhtäläisyyksiä, mutta huomioiden myös selkeästi muusta aineistosta poikkeavat vastaukset mieltäkseni niiden merkitystä erikseen. Siitä huolimatta, että olen pyrkinyt mahdollisimman objektiiviseen työskentelyyn, saman aineiston voisi joku muu tulkita jossain määrin eri tavalla. Aineistoa oli kuitenkin riittävästi ja sieltä nousivat merkittävästi esiin samat teemat; näin ollen myös analyysiä voidaan pitää luotettavana. Sellaiset yksittäiset mielipiteet, jotka olen nostanut aineistosta esiin, olisi joku toinen tutkija voinut sivuuttaa.

Opinnäytetyön raporttia kirjoittaessani olen pitäytynyt aineistosta löytyneissä aiheissa, huomioiden ennen kaikkea määrällisesti useimmin esiintyneet teemat. Aineistoa luokitelllessani ja edelleen teemoiksi yhdistäessäni olen noudattanut tarkkuutta ja huolellisuutta. Vaikeimpien analysointien kohdalla toistin värikoodauksen ja teemoittelun, jotta sain varmuuden niiden oikeellisuudesta. Olen myös verrannut kyselyn tuloksia ja niistä tekemiäni johtopäätöksiä aiemmin tehtyihin tutkimuksiin ja lähdekirjallisuuden tietoihin, tuoden esille sekä yhteneväisyydet että eroavaisuudet.

Osa kyselyyn osallistuneista tahoista oli tavannut minut työharjoittelujakseni aikana, mutta tämä tuskin vaikutti vastausten sisältöön. Vastausten määrään kyselijän tuttuus saattoi vaikuttaa siten, että tutulle vastattiin helpommin kuin tuntemattomalle kyselijälle. Vastaajien anonyymiys säilyi koko tutkimuksen ajan, koska tulostin kyselyn tulokset Webropolista raporttina, josta eivät selviä yksittäisten vastaajien vastaukset. Kun opinnäytetyö valmistuu, hävitän raportit.

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta kohentaa tarkka selostus työn toteuttamisesta (Mattila ym. 2005, 101; Hirsjärvi 2007c, 227) eli sekä tutkimuksen että sen raportoinnin pitää olla mahdollisimman läpinäkyvää. Olen raporttia kirjoittaessani pyrkinyt siihen, että lukijalle ei jäisi epäselväksi mikään vaihe kyselyn toteutuksesta, kyselyvastausten analysoinnista tai johtopäätösten tekemisestä.

10 POHDINTA

Opinnäytetyössä selvitin kyselytutkimuksella mitä Pyhäjärvisuudun etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit odottavat ja toivovat yhteistyöltä. Kyselyssä kysyttiin myös yhteistyötahojen kokemuksia yhteistyöstä ja tyytyväisyyttä siihen sekä kehittämideoita. Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää soveltuvin osin missä tahansa kunnassa, jossa suunnitellaan etsivän nuorisotyön kehittämistä. Kyselystä saadun tiedon avulla voidaan esimerkiksi parantaa etsivien nuorisotyöntekijöiden verkostoitumista ja kehittää monialaista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Toteutin kyselyn Webropol-verkkokyselynä, jonka lähetin sekä jo olemassa oleville yhteistyökumppaneille että sellaisille potentiaaleille tahoille, joiden kanssa Pyhäjärvisuudun etsivä nuorisotyö ei vielä ollut tehnyt yhteistyötä. Kyselyyn vastasi 55 henkilöä ja vastausprosentti oli 50, joten sain kerättyä riittävän materiaalin luotettavien johtopäätösten tekemiseksi. Kyselyssä oli 14 kysymystä, joista seitsemän oli avoimia kysymyksiä. Avoimien kysymysten vastauksien värikoodauksessa ja teemoittelussa sekä koko kyselyn yhteenvedon tekemisessä kului paljon aikaa. Olen kuitenkin tyytyväinen valintaani tehdä paljon avoimia kysymyksiä, koska niiden avulla sain vastaajien omat mielipiteet luotettavammin esille.

Sain kyselyn avulla vastaukset esittämiini tutkimuskysymyksiin. Vastaajat tiesivät mitä etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin kuuluu ja olivat tyytyväisiä tehtyyn yhteistyöhön. Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa koettiin erittäin tarpeelliseksi ja jatkossa yhteistyötä haluttaisiin lisätä ainakin TE-toimiston, oppilaitosten ja työpajojen kanssa. Yhteistyötä haluttiin kehittää myös lisäämällä yhteistyöpalavereja ja yhteisiä ryhmien ohjauksia sekä tiivistämällä yhteistyötä yläkoulujen, lukioiden ja toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Etsivät nuorisotyöntekijät saivat kiitosta ahkeruudestaan ja helposta tavoitettavuudestaan sekä sujuvasta yhteistyöstä eri tahojen kanssa. Useilla vastaajilla oli kuitenkin huoli etsivän nuorisotyön jatkuvuudesta ja työntekijöiden vaihtuvuudesta. Siksi nostan tämän huolen kyselyn tärkeimmäksi tulokseksi ja lähetän terveiset päättäjille, että etsivä nuorisotyö tulisi vakinaistaa kunnan omaksi toiminnaksi ja palkata

siihen vakituiset työntekijät. Vain pitkäaikaiset ja pysyvät työntekijät kykenevät työskentelemään niin suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti, että työn lopullisena tavoitteena olisi yhteiskunnan palvelurakenteisiin vaikuttaminen, joka on yksi etsivän nuorisotyön tehtävä.

Jatkotutkimusaiheena voisi olla etsivän nuorisotyön vaikuttavuus yhteiskunnallisella tasolla, mahdollisesti vertaillen sitä määräaikaisten ja vakituisten etsivien nuorisotyöntekijöiden tekemän työn pohjalta. Pyhäjärvisseudun alueella etsivän nuorisotyön tutkimusta voisi jatkaa selvittämällä etsivän nuorisotyön ja yhteistyötahojen tekemän työn vaikuttavuutta.

Opinnäytetyöprosessi oli vaativampi kuin aluksi kuvittelin, mutta työtä oli mielenkiintoista tehdä. Aikataulutin tekemiseni niin, että työ eteni vaiheittain opintojen ja perheen vaatimukset huomioiden. Olen edelleen kiinnostunut etsivästä nuorisotyöstä ja motivaatiota opinnäytetyön tekemiseen lisäsi se, että työlläni oli todellinen työelämän tarve. Yhteistyö Euran kunnan nuorisosihteerin kanssa sujui luontevasti, vaikkakin hän joutui odottamaan työni valmistumista. Toteutin kyselyn jo toukokuussa 2013, mutta analysoin tulokset vasta loppuvuodesta. Viive oli tiedossa jo yhteistyösopimusta tehtäessä. Nyt, kun opinnäytetyö on valmis, voin tyytyväisenä jatkaa kohti uusia haasteita.

LÄHTEET

- Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.
- Eskola, Jari & Vastamäki, Jaana 2007. Teemahaastattelu: opit ja opetukset. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: vinkkejä aloittelevalla tutkijalla. 3. uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. 26–44.
- Euran kunta 2013. Etsivä nuorisotyö. Viitattu 22.12.2013.
<http://www.eura.fi/fi/palvelut/nuorisopal-elut/etsi-a-nuorisoty.html>
- Henriksson, Teija 2013. Nuorisosihteeri. Euran kunta. Keskustelu 18.3.
- Henriksson, Teija 2014. Nuorisosihteeri. Euran kunta. Sähköpostiviesti 7.1.
Vastaanottaja Johanna Nieminen. Tuloste tekijän hallussa.
- Hirsjärvi, Sirkka 2007a. Tutkimustyypit ja aineistonkeruun perusmenetelmät. Teoksessa Sirkka Hirsjärvi; Pirkko Remes & Anneli Sajavaara. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu laitos. Helsinki: Tammi. 186–215.
- Hirsjärvi, Sirkka 2007b. Aineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätökset. Teoksessa Sirkka Hirsjärvi; Pirkko Remes & Anneli Sajavaara. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu laitos. Helsinki: Tammi. 216–225.
- Hirsjärvi, Sirkka 2007c. Tutkimuksen reliaabelius ja validius. Teoksessa Sirkka Hirsjärvi; Pirkko Remes & Anneli Sajavaara. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu laitos. Helsinki: Tammi. 226–228.
- Huhtajärvi, Piia 2008. Ammatillinen etsivä työ. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.). Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76. 446–457.
- Isoherranen, Kaarina 2008. Yhteistyön uusi haaste – moniammatillinen yhteistyö. Teoksessa Kaarina Isoherranen, Leena Rekola & Raija Nurminen. Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö. WSOY oppimateriaalit. 26–48.
- Jauho, Reetta 2012. Etsivä nuorisotyö Itä-Suomessa. Etsivän työn menetelmät sekä etsivien osaamisvaatimukset ja koulutustarpeet. Opinnäytetyö. Kansalaistoiminta ja nuorisotyö. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

- Juvonen, Tarja 2009. Kontrollin ulottuvuuksia nuorten kanssa tehtävässä työssä. Teoksessa Suvi Raitakari & Elina Virokannas (toim.) Nuorisotyön ja sosiaalityön jaetut kentät. Puheenvuoroja asiantuntijuudesta, käytännöistä ja kohtaamisista. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto. Julkaisuja 96. 155–180.
- Juvonen, Tarja 2010. Etsivä työ nuorten tukimuotona. Teoksessa Terhi Laine; Susanna Hyväri & Päivi Vuokila-Oikkonen (toim.) Syrjäytymistä vastaan sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: Tammi. 67–84.
- Jämsinen-Haarala, Merja 2010. Etsivän nuorisotyön toimintamalli Laukaan kunnassa. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Kaartinen-Koutaniemi, Jaakko (toim.) 2012. Etsivässä työssä. Helsinki: Lasten keskus.
- Kultanen, Tiia 2013. Etsivä nuorisotyöntekijä. Pyhäjärvisseutu. Keskustelu 19.3.
- Laine, Terhi; Hyväri, Susanna & Vuokila-Oikkonen, Päivi 2010. Mitä on syrjäytymisen vastainen työ? Teoksessa Terhi Laine; Susanna Hyväri & Päivi Vuokila-Oikkonen (toim.) Syrjäytymistä vastaan sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: Tammi. 9–25.
- Laki nuorisolain muuttamisesta 2010/693, 20.8.2010. Viitattu 28.11.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100693>
- Lybeck, Tuula & Walldén, Jaana 2011. Nuorisolain muutokset – monialainen yhteistyö ja etsivä nuorisotyö. Teoksessa Kimmo Aaltonen (toim.) Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Helsinki: Tietosanoma. 25–58.
- Mattila, Heli; Ruusunen, Tuula & Uola, Kirsi 2005. Tutkimusviestintä ja opinnäytetyö. Teoksessa Heli Mattila, Tuula Ruusunen & Kirsi Uola. Viestinnän työkaluja AMK-opiskelijalle. Helsinki: WSOY. 91–112.
- Moilanen, Pentti & Räihä, Pekka 2007. Merkitysrakenteiden tulkinta. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. 2. korjattu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. 46–69.
- Männikkö, Jaana 2010. Etsivää työtettä etsimässä. Kehittämistoimintaa nuorten palveluverkostossa. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma. Ylempi AMK-tutkinto. Opinnäytetyö.

- Niemi, Tarja 2012. Monialainen nuorisotyö Kemissä – nykytila ja tulevaisuuden haasteet. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Nuorisolaki 2006/72, 27.1.2006. Viitattu 28.11.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Nuutinen, Jari 2010. Tähtitorni: Näkökulmia etsivään nuorisotyöhön ja monialaiseen yhteistyöhön Kaarinassa. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminta ja nuorisotyö. Opinnäytetyö.
- Puuronen, Anne 2014. Etsivän katse. Etsivä nuorisotyö ammattina ja ammattialan kehittäminen – näkökulmia käytännön työstä. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 144.
- Rantamäki, Kirsi & Tikkakoski, Olga 2012. Etsivä nuorisotyö Seinäjoella yhteistyötahojen näkökulmasta. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Soanjärvi, Katariina 2008. Nuorisotyön verkostoituminen – nuorisotyöntekijöiden yhteistyöstä osaamisverkostoksi. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76. 155–167.
- Soanjärvi, Katariina 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 413. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Väitöskirja.
- Tenkanen, Hannele 2013. Etsivä nuorisotyöntekijä. Pyhäjärvisseutu. Keskustelu 25.3.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 10. uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.
- Valli, Raine 2007. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: vinkkejä aloittelevalle tutkijalle. 3. uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. 103–127.
- Vehkalahti, Kimmo 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.

LIITE 1: KYSELYN SAATEKIRJE

Hyvä Etsivän Nuorisotyön yhteistyökumppani,

teen sosionomi (AMK)-opinnäytetyötä yhteistyössä Pyhäjärvisiidun Etsivän Nuorisotyön kanssa.

Oheisella kyselyllä kartoitan etsivän nuorisotyön tämänhetkisiltä ja mahdollisilta tulevilta yhteistyökumppaneilta kokemuksia, toiveita ja odotuksia etsivästä nuorisotyöstä. Vastaamalla kyselyyn voit nimettömästi ilmaista mielipiteesi ja toiveesi yhteistyöstä Etsivän Nuorisotyön kanssa sekä auttaa opiskelijaa saamaan materiaalia opinnäytetyöhön.

Mikäli sinulla on kysyttävää tutkimuksesta, ota yhteyttä Johanna Niemiseen sähköpostilla: johanna.nieminen2@student.diak.fi

Sinulla on vastausaikaa 24.5.2013 asti!

KIITOS JO ETUKÄTEEN!

Keväisin terveisin

Johanna Nieminen
sosionomi-opiskelija
Diakonia-ammattikorkeakoulu

LIITE 2: KYSELYN KYSYMYKSET

1. Mitä työyhteisöä tai organisaatiota pääasiassa edustat?

☐ sosiaalitoimi	☐ seurakunta
☐ terveydenhuolto	☐ nuorisotyö
☐ perusopetus	☐ toisen asteen oppilaitos
☐ varhaiskasvatus	☐ Kela
☐ TE-toimisto	☐ 3.sektori (järjestöt, yhdistykset ym.)
☐ muu, mikä?	_____

2. Mitä mielestäsi etsivien nuorisotyöntekijöiden työtehtäviin kuuluu?

3. Oletko tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa?

Kyllä

En

Jos vastasit edelliseen kysymykseen ”kyllä”, vastaa KAIKKIIN kysymyksiin.

Jos vastasit edelliseen kysymykseen ”en”, siirry kysymykseen numero 10.

4. Ensikontaktisi etsivän nuorisotyön kanssa, kuka otti yhteyttä?

Etsivä nuorisotyöntekijä

minä tai työparini

joku muu, kuka? _____

5. Missä tai millä tavoin olet tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa?

___sähköpostitse

___puhelimitse

___kasvokkain

___asiakasyhteistyöryhmässä

___muulla tavoin, miten?_____

6. Millaisissa asioissa olet pääasiallisesti tehnyt yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa?

7. Mihin yhteistyömuotoihin olet ollut tyytyväinen? Miksi?

8. Missä yhteistyömuodoissa on mielestäsi kehitettävää? Miksi?

9. Koetko, että yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa on ollut riittävää?

___ kyllä

___ en

Perustelut:_____

10. Koetko yhteistyön etsivän nuorisotyön kanssa tarpeelliseksi?

___kyllä

___ En

Perustelut:_____

11. Missä asioissa tai tilanteissa haluaisit tehdä (aloittaa tai jatkaa) yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa? (voit valita useita vaihtoehtoja)

___ konsultaatio

___ asiakastapaaminen

___ kotikäynti asiakkaan luona

___ ryhmän ohjaus

___ yhteistyön suunnittelu

___ organisaatiosi toiminnasta tiedottaminen etsivän nuorisotyön asiakkaille

___ muussa asiassa tai tilanteessa? Missä? _____

12. Millaisia odotuksia sinulla on yhteistyölle etsivän nuorisotyön kanssa?

13. Miten kehittäisit yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa?

14. Terveisesi etsiville nuorisotyöntekijöille:

KIITOS VASTAUKSISTASI!